Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. | № 249 (6. 140) | 1986 йил 29 октябрь, чоршанба | Баҳоси 3 тийин

КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга!

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ — УЛУҒ ОКТЯБРГА!

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! КПСС XXVII съездининг тарихий қарорларини астойдил, ҳалол меҳнат билан амалга оширайлик!

(КПСС Марказий Комитетининг Чақириқларидан).

Ленинградликлар ташаббуси бўйича

ҲАЁТ ТАҚОЗОСИ

Икки ва уч сменали ишга ўтиш, ускуналарни иш билан тўла таъминлаш — ҳаёт тақозосидир. В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси каркас-механика ишлаб чиқаришида ишнинг янги режимига ўтиш қай тарзда бораётганлиги тўғрисида унинг бошлиғи А. ЛАНГ ҳикоя қилади:

— Ҳозирги кунда бизда икки сменали режим бўйича ишлашга ўтишга катта тайёргарлик олиб борилмоқда. Цехларда мана шу масалага бағишланган партия-хўжалик активларининг йиғилишлари бўлиб ўтди. Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари бўлинмаларнинг раҳбарлари билан биргаликда меҳнат коллективларида икки сменада ишлашни ташкил этишнинг жуда катта аҳамияти ва зарурияти тушунтириш юзасидан кенг ташкилотчилик ҳамда оммавий-сиёсий ишларни бошлаб юбордилар. 66- ва 95-цехларнинг бошлиқлари билан биргаликда биз мазкур коллективларнинг фрезерчилари орасида суҳбат ўтказдик. Гурунгимиз очиқ-ойдин бўлди. Унинг мақсади битта бўлиб, у ҳам бўлса икки сменада ишлашга нималар халақит бераётганлигини аниқлашдан иборат эди. Ишчилар ўз фикр ва мулоҳазаларини ёзма равишда бажонидил изҳор этишди: ташкилий соҳадаги бир қанча масалалар аниқланди. Бу асбоб-тарқатиш омборлари ва складларининг бир сменага мўлжалланганлиги, ишни технологик жиҳатдан таъминлаш, шунингдек сменага тажрибали мастерларни чиқариш зарурлиги тўғрисидаги масалалар эди. Айни пайтда юз берадиган носозликларни тез бартараф этиш учун иккинчи сменани малакали мутахассис-ремонтчилар бўлими билан таъминлаш масаласи ҳам кўндаланг турарди.

Ҳозирги вақтда бирлашма маъмурияти, партия ва касаба союз комитетлари Тошкент шаҳар партия комитети ҳамда Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетида шаҳар транспорти иш режимини узайтириш, мактабгача болалар муассасаларидан бир қисмининг ишини кеча-кундуз ишлаш режимига ўтказиш графигини кўриб чиқиш, савдо ва маиший хизмат, ўқув юртлари ишларини ўзгартириш тўғрисидаги масалани ҳал қилмоқдалар. Социал соҳасидаги масалалар ҳал қилувчи бўлмасада, ҳозирги пайтда ҳар ҳолда жуда катта аҳамиятга эга. Чунки ҳамма йиғилишларда сўзга чиққан ишчилар айнан мазкур мавзу устида сўз юритдилар. Агар биз ишлаб чиқаришга оид масалаларни ўз жойида ва нисбатан тез ҳал қилишимиз мумкин бўлса ҳам, социал масалаларнинг пухта ўйлаб ҳал қилинишисиз икки сменада ишлаш тўғрисида жиддийроқ сўз юритишнинг иложи йўқ. Барча шаҳар хўжалиги иш маромини аниқ келишиб олинган тақдирдагина, ютуққа эришишни кўзлаш мумкин. Бирлашма партия комитети ва маъмурияти бу муҳим масалаларни ҳал этишни тезлаштирадилар, деб умид қиламан.

Албатта икки сменага ўтиш жиддий иш ва уни шошма-шошарлик билан ҳал қилиб бўлмайди. Биз ҳозир ҳужжат тайёрлаганмиз. Унда ҳар бир цех қайси вақтдан ва қандай составда икки сменага ўтиши аниқ-равшан кўрсатилган. Масалан, 27-цехда октябрь ойида икки сменада ишловчилар 40 киши бўлса, ноябрь ойида 50, декабрда эса улар сони 60 кишига етади. Улар билан бирга ҳар бир группага топширилган вазифани аниқ биладиган мастер ҳам ишга чиқади. Албатта, бизнинг мақсадимиз ҳар бир группа тўла составда, мастери билан биргаликда сменасини алмаштириб ишлашига эришишдан иборат.

Агар аксарият цехларда дастгоҳларни икки сменада иш билан таъминлаш орқали сменалилик коэффициентини ошириш муаммосини ҳал этиш мумкин бўлса, 32-цехда бу ишни уч сменага кўчириш зарур. У ерда нодир ускуналар — Италияда тайёрланган «Горизон» дастгоҳлари ўрнатилган. Бу ускуналарда ўйиш, фрезерлаш ва тарошлаш ишларини амалга ошириш мумкин. Мазкур дастгоҳлар жуда қиммат туради. Бинобарин, бизнинг вазифамиз «Горизон»лардаги сменалилик коэффициентини пландаги 1,72 ва ҳозирги 1,49 ўрнига 2,6 га етказишдан иборат. Ишлаб чиқаришимиз бўйича умуман бу кўрсаткич пландаги 1,73 ўрнига 1,39 ни ташкил этади. План тўлмай қолаётган ҳозирги кунда биз бу ЧПУли дастгоҳларда икки сменада ишлашни ташкил этаяпмиз. Уларнинг ҳар бири 12 соатдан иборат. Бу албатта вазиятдан қутилишнинг йўли эмас. Партия комитети, касаба союз ташкилоти ва хизмат раҳбарлиги ишни уч сменада ташкил этиш ҳамда дастгоҳларнинг тўла иш билан таъминланишини уюштириш учун малакали кадрларни танлаш ва тарбиялашда мазкур бўлинмага ёрдам беришлари керак. Бу участка доимо диққат-эътиборда ҳамда мунтазам назорат остида эканлигини ҳам айтиб ўтиш ортиқчалик қилмайди. Шуни таъкидлашни истардимки, 32-цехнинг раҳбарлиги ЧПУли бу дастгоҳлар тўла иш билан таъминланиши ғоясининг ташаббускорлари бўлишлари ҳамда бу нарсага расман қарамасликлари керак. Шундагина мўлжалланган марраларга эришиш мумкин.

Амалда биз ҳозир бир сменада ишлаётган вақтда ҳамма цехлар ҳам қўйилган вазифаларни батамом адо этмоқдалар, деб бўлмайди. Бундан буён икки сменали ишга ўтганимиздан кейин ишлаб турган замонавий ускуналардан фойдаланишни яхшилаш, носоз дастгоҳларни рўйхатдан чиқариш, дастгоҳлар паркини модернизация қилиш билан фаолроқ шуғулланиш, ЧПУли дастгоҳлар участкасини қатъий равишда ихтисослаштиришни мўлжаллаб қўйганмиз. Гап шундаки, иккинчи смена бизга ишлаб чиқариш майдонларининг бўшатилишига ёрдам беради. Ҳозир эса ҳар бир цехда ана шу саҳн етишмаслигидан шикоят қилмоқдалар. Шунингдек иккинчи смена меҳнат ва моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш имкониятини ҳам яратади.

Суҳбатни
Б. НАСИМОВ ёзиб олди.

САНОАТ, ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА БЎЛИМИНИНГ ҚЎШИМЧАСИ:

1 ноябрдан бошлаб каркас-механика ишлаб чиқаришида икки сменали ишга 253 киши, 1 декабрдан эса 291 киши ўтказилади.

Замондошимиз

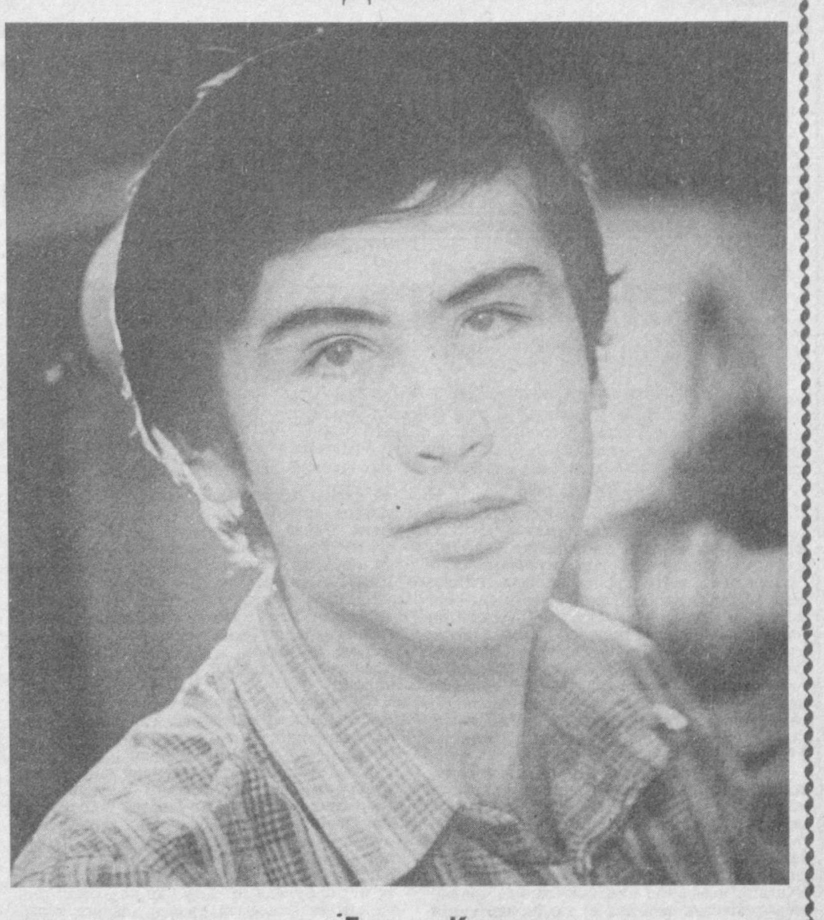

Бугун — Комсомол туғилган кун

ИБРАТ КЎРСАТИБ

Сиз суратда кўриб турган Абдуқаҳҳор Назаров оташқалб ёшлардан. У Комсомол туғилган кунни меҳнатда самарали ютуқларни қўлга киритган ҳолда кутиб олаяпти. Чунки у шонли саналарни меҳнат муваффақиятлари билан нишонлашга одатланган, ўзи ишлаётган корхонанинг 5-цех комсомол-ёшларини ҳам ҳамиша шунга ундайди.

Тошкент асбобсозлик заводи коллективи ўртасида Назаровлар сулоласининг овозаси кенг тарқалган. Корхонада сулоланинг 14 аъзоси ишлайди. Уларнинг заводдаги умумий стажи 167 йилни ташкил этади.

Сулола бошлиғи Жаббор Назаров 32 йилдан бери шу корхонада меҳнат қилиб келмоқда. Шогирдликдан бригадирликкача кўтарилди. Шу ерда КПСС сафига ўтди. Унинг умр йўлдоши Зуҳра ҳам меҳнат стажини шу корхонада бошлади.

Ишчилар оиласида тарбияланган Абдуқаҳҳор ёшлигиданоқ ота касбини танлади. 10-синфини тугаллаш арафасида ўз мақсадини ота-онасига айтди.

— Сен бирор институтга кириб ўқисанг бўлармиди, — деди она бироз ўйланиб.

— Ўқийман. Албатта ўқийман. Кечки институтга кираман. Олдин ишга жойлашиб олай.

Суяги меҳнатда қотган отага ўғилнинг бу гапи маъқул тушди. Бу таклифдан боши осмонга етди. Эртасига ота-она Абдуқаҳҳорни заводга олиб боришди. Кўп ўтмай унинг ишчи бўлгани ва биринчи иш куни билан табриклашди.

Абдуқаҳҳор ҳарбий хизматда юрган вақтларида ҳам ўз корхонасини, қадрдон дўстларини унутмади. Хат орқали улар билан алоқа қилиб турди. Корхонанинг меҳнат муваффақиятларидан қувонди.

У ҳарбий бурчини ўтаб, яна тўғри заводга ишга келди. Авжи кучга тўлган йигит қайноқ меҳнатга шўнғиди. Ишдан чарчамади. Тез орада унинг номи завод комсомол-ёшлари ўртасида кенг тарқалди. Корхона ва цех комсомол йиғилишларида тез-тез тилга олинадиган бўлди. Ҳозир Абдуқаҳҳор корхонанинг 5-цехи моҳир чархловчиси.

Шу кунларда Абдуқаҳҳор Назаров Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллигини меҳнатда қувончли натижаларни қўлга киритган ҳолда кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқда.

СУРАТДА: комсомол аъзоси Абдуқаҳҳор Назаров.

Т. Каримов фотоси.

● Комсомол кунига бағишланган бошқа материалларни газетанинг 2-саҳифасида ўқийсиз.

ПАХТАКОРГА МАДАДКОРМИЗ

„ОҚ ОЛТИН" — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 28 октябрга бўлган
МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Фарғона	0,82	96,65
Тошкент	1,10	95,07
Сурхондарё	1,36	84,87
Наманган	1,17	84,44
Сирдарё	1,17	83,27
ҚҚАССР	1,16	79,74
Хоразм	1,01	75,88
Андижон	1,35	70,01
Бухоро	0,67	69,61
Жиззах	1,09	67,20
Самарқанд	1,12	63,86
Навоий	0,82	52,78
Қашқадарё	0,86	49,84
Республика бўйича:	1,06	75,43

ОЛОВҚАЛБЛАР ҲИССАСИ

Ҳозирги кунларда серқуёш республикамизнинг ҳар бир граждани пахтакор. Шундай экан дала меҳнаткашларининг фидокорона меҳнатлари билан етиштирилган «оқ олтин» ҳосилини нес-нобуд қилмай йиғиб-териб олишда Халқлар дўстлиги орденли Низомий номли Тошкент давлат педагогика институти коллективи ҳам пахтакорларга сидқидилдан кўмаклашишга бел боғлаган. Коллективимиз бу борада шонли меҳнат анъаналарига эга.

Институтимиз комсомол-ёшлари ва коммунистлари пахта мавсумларида олий ўқув юртлари ўртасидаги социалистик мусобақаларда доимо пешқадамлар сафида бўлиб келмоқдалар.

Ўтган йили институтимиз студентлари ва профессор — ўқитувчилари Сирдарё областининг Оқ олтин районидаги «Фарғона», «Чинобод» совхозларида бўлишиб, улкан хирмонга муносиб улуш қўшган эдилар.

Бу йил ҳам, шонли Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллиги арафасида студентларимиз Оқ олтин райони пахтазорларида жасорат билан тер тўкмоқдалар. Пахта далаларида студентларимизнинг яхши, самарали меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитлар яратилган. Музика факультети базасида доцент Қулдош Эргашев бошчилигида агитбригада ташкил этилди. Бу агитбригада студент-ҳашарчиларимизнинг дам олиш соатларини мароқли ўтказишларида муҳим роль ўйнамоқда. Ҳар бир баракда оммавий-сиёсий ишлар яхши йўлга қўйилган.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачевнинг Рейкьявикда бўлиб ўтган тарихий учрашувдан кейин матбуот конференциясида ҳамда Совет телевидениеси орқали сўзлаган нутқларини ҳашарчи-ёшлар зўр ҳаяжон билан кутиб олдилар ва студентларимиз ўзларининг пахта териш мавсумидаги бир кунлик иш ҳақларини Тинчлик фондига ўтказишга қарор қилдилар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев таъкидлаганидек, биз тинчлик сари дадил қадам ташладик, КПСС XXVII съезди белгилаб берган йўлдан қайтмаймиз.

Бизнинг пахта майдонларида амалга ошираётган ишларимиз эса тинчликни мустаҳкамлашга қўшилган ҳиссамиз бўлади.

Ҳозирги кунда теримда иштирок этаётган 3475 студентнинг ҳар бири ўрта ҳисобда кунига 60 килограммдан пахта термоқда. Шавкат Аҳмедов бошчилигидаги тарих факультети, Қ. Қасонбоев бошчилигидаги ўзбек-қозоқ филологияси факультети студентлари бу борада бошқаларга ибрат бўлмоқда.

Теримда Н. Сафарбоева, Ҳ. Маткаримов, Ш. Раҳимбердиева, А. Байрамова, Б. Ҳақназаров, М. Худоёрова, Ш. Ҳайитов, Т. Жумаева, Б. Нарзуллаева каби минглаб оловқалб ҳашарчи-теримчилар бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб пахтазорда жавлон урмоқдалар. Бундай меҳнатсевар комсомолларимизнинг ҳар бири 2—2,5 тоннадан «оқ олтин» териб, улкан хирмонга катта ҳисса қўшиш учун астойдил интилмоқдалар.

Коллективимиз Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 69 йиллигини ана шундай кўтаринки руҳ билан кутиб олишга астойдил бел боғлаган.

З. ДАВРОНОВ,
Халқлар Дўстлиги орденли Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти партия комитетининг секретари, доцент.

***

СУРАТЛАРДА: Тошкент фармацевтика институти студентлари пахта теримида.

Е. Ботиров фотолари.

«Тошкент оқшоми» бонг уради

ДАРД

«9» рақамида хислат кўп. Масалан, инсон боласи тўққиз ойдан кейин ёруғ дунёни ҳавас қилади. Яна тўққиз кундан кейин ҳаваси интилишга талпинишга айланади. Яна тўққиз соат, тўққиз минут, тўққиз сония ўтгач мақсадига етади. Буни гинекологлар дард ва тўлғоқ тутиши давридаги ҳолат деб ҳисоблашади.

Алқисса, 1976 йилда шаҳар марказидаги 6-туғруқхона янги корпусининг биринчи ғишти қўйилганида қурувчилар туғруқхона дояларига туядек ваъда беришди.

— Тўққиз ойдан кейин саккиз қаватли бинонинг бўйи-бастига ҳавас билан қарайсиз. Яна тўққиз кун биргаликда зўр бериб, тиббий анжомларни ўрнатсак олам гулистон. Ажойиб бинонинг туғилиш гувоҳномасини давлат комиссияси ёзиб беради деяверинг!..

Афсуски ўша куни қурувчилардан биронтаси тушида туяни кўриб қолган эканми, тўққиз йилдан кейин ҳам туғруқхона туғиладиган ой-кун яқинлашмади. Ҳозир ўнинчи йил кетяпти. Бинонинг чироқлари ёқиладиган кун кутиляпти. Шаҳарнинг энг зўр гинекологлари қурилиш объекти атрофида парвона.

Қурувчилар зир югурган. Уларнинг оғзида бир йилдан бери дардли сўз: бугун топширамиз, эртага топширамиз! Бу дардисар ваъдалар ўтган йили бошланган эди, куни-кеча: эрталаб топширамиз, кечқурун топширамизга ўтишди. Гинекологлар буни тўлғоқ даври дейишяпти.

Бугун тонгда қурилиш объектида бўлиб 8-қурилиш тресті бош инженери А. Л. Абрамовичга рўпара келдик.

— 1 ноябргача топширамиз, — деди у ва қўшимча қилди, — яна кўрамиз...

Шунақа гаплар. Бу ердаги аҳвол шундан далолат берадики, қурувчилар ҳамон эски дарддан қутила олишмаётганга ўхшайди. Ҳамон ўша-ўша ваъдабозлик, ўша-ўша графикни барбод қилиш, топшириш муддатини чўзиш давом этмоқда. Эски дард қурсин!

Медикларнинг айтишича, эски дарднинг давоси скальпель ва қайчи. Биз ушбу луқма тиббий тиғ вазифасини ўташини истардик.

Ўйлаймизки, кейинги мақоламиз репортаж бўлади ва унда давлат комиссияси янги туғруқхонага туғилиш гувоҳномасини ёзиб бергани, «инга-инга» овозлари эшитила бошлагани хабар қилинади.

М. МУРОДОВ.

ҚИЗИҚАРЛИ ВА ТАЪСИРЧАН

Республикамиз лектор ва пропагандистларига ёрдам тариқасида қатор оммабоп китобчалар босилиб чиқди. Бундай брошюраларнинг аксарияти Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти йўли билан тайёрланди.

«КПСС XXVII съезди ва идеология ишининг актуал масалалари» кутубхонаси туркумидан чоп этилган махсус китобчалар шу куннинг муҳим мавзуларига бағишланган текст-лекцияларни ўз ичига олди. «Маънавий тарбиянинг асосий йўналишлари», «Меҳнаткашларни ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялаш», «Шахсда атеистик маданиятни шакллантириш» сингари брошюралар кўпчиликка манзур бўлди.

Жамият шу туркумдан лектор ва пропагандистларнинг назарий ва илмий савияларини оширишга ёрдам берадиган яна қатор текст-лекцияларни босмага ҳозирлайди.

АКТЁРНИНГ ҲИММАТИ

Максим Горький номли Тошкент Давлат рус академик драма театрининг етакчи актёри, Ўзбекистон ССР халқ артисти Николай Хачатуров жўшқин ижодий фаолиятининг деярли ярим асри ана шу санъат кошонасида ўтмоқда. Атоқли санъаткор 150 дан ортиқ ранг-баранг ролларни ижро этди. Театр репертуаридан ўрин олган «Дон Карлос», «Макр ва муҳаббат», «Ламанчлик киши», «Филумена Мартурано», «Авлабар хўжайини», «Учдан олтигача» каби спектаклларда у ажойиб образлар яратиб, томошабинлар эътиборини ўзига тортди.

Театр янги тайёрлаётган «Йилнинг бешинчи фасли» постановкасида Н. Хачатуров бош қаҳрамонлардан бири Рувимчик ролида чиқди.

Севимли актёр ижодий фаолияти бошланганлигининг ярим асрлигига бағишланиб артистнинг бенефис кечаси бўлиб ўтган эди. Кекса санъаткор томошадан тушган маблағларнинг бир қисмини Чернобиль фондига топширди.

ТОШКЕНТ КОМСОМОЛИ

Ҳозирги талаблар даражасида

Шу кунларда ВЛКСМнинг XX съезди ва Ўзбекистон ЛКСМнинг XXIII съездига тайёргарлик ишлари қизғин боряпти. Пойтахт комсомол ва ёшлари ўн иккинчи беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажаришда, қайта қуриш ва жадаллаштириш бўйича партия йўлини амалга оширишда актив иштирок этмоқдалар. Ҳозир қилинган ишларни синчиклаб таҳлил этиш, комсомол ташкилотлари ҳаётида ишларни фаоллаштириш талаб этиляпти. Дастлабки натижаларга баҳо бериляпти. Йўл қўйилган камчилик ва нуқсонлар, салбий ҳолатлар очиб ташланяпти. Комсомол ташкилотлари фаолиятини янада такомиллаштириш йўллари белгилаб олиняпти.

Очиғини айтганда, кўпчилик комсомол ташкилотларида қайта қуришнинг ҳозирги талаблари даражасида иш олиб борилаётгани йўқ. Тўғри, ҳисобот-сайлов йиғилишларида камчилик ва нуқсонлар анча дадил танқид қилинадиган бўлиб қолди. Аммо фақат бу билангина иш битмайди, албатта. Кўпгина комсомол ташкилотларида ишларни яхшилашга қаратилган тадбирлар тузиляпти, бироқ, уларни амалга ошириш, айниқса қайта қуришга доир тадбирни амалга оширишда сусткашлик рўй беряпти.

Баъзи комсомол ташкилотларида ҳали ишда аниқ йўналиш сезилмаяпти. Масалан, Ленин район комсомол комитетининг ўн иккинчи беш йиллик тўнғич йили планларини муваффақиятли бажаришга қаратилган социалистик мусобақани ташкил этиш бўйича фаолиятини олиб кўрайлик. Район комсомол ва ёшлари ўртасида социалистик мусобақа етарлича ташкил этилган, деб бўлмайди. Район комсомол комитети эса бошланғич комсомол ташкилотлари эътиборини комсомол-ёшлар коллективлари тузишга етарлича қаратмаяпти. Район комсомол комитетининг кейинги пленумида ана шу борадаги камчиликлар рўй-рост айтиб ўтилди. Масалан, районда анча вақтдан буён аттестация ўтказилмаётгани ва бошқа камчиликлар қайд этиб ўтилди.

Ҳозирги энг муҳим вазифа шуки, ишларни тезроқ қайта қуриш, янгичасига ҳаракат қилиш керак. Ҳолбуки, бу борада ҳали кўпгина ишларни амалга оширишимиз керак. Ҳозирча фақат ҳар сешанба куни бўлиб ўтаётган «Секретарлик соати»дагина бу ҳақда сўз юритилмоқда. Районларнинг комсомол комитетлари бошланғич комсомол ташкилотлари фаолиятига ҳали чуқур кириб бормаяпти. Жойлардаги ишларнинг аҳволини юзаки ўрганмоқдалар, етарлича амалий ёрдам кўрсатмаяптилар.

Ишни шундай ташкил этмоғимиз керакки, ҳар бир бошланғич комсомол ташкилоти мустақил ҳаракат қиладиган, ижодий иш олиб борадиган, айни пайтда шаҳар комсомол ташкилотининг жанговар звеноси бўлмоғи керак. Ҳисобот-сайлов йиғилишларида ана шу ҳақда жиддий гап борди.

Бироқ, бу борада ҳам ишлар биз кутган даражада эмас. Тўғри, цех комсомол ташкилотлари ва бошланғич комсомол ташкилотларидаги ҳисобот-сайлов йиғилишларида шаҳар комсомол комитетининг аъзолари ва масъул ходимлари иштирок этишди. Кўпгина йиғилишларда комсомолларнинг сўзларида шу нарса маълум бўлдики, улар қайта қуриш ишини ўзларидан бошлаш кераклигини ҳали етарли даражада ҳис этишмаяпти. Район ёки шаҳар комсомол комитетидан кўрсатма берилишини кутиб туришибди. Кўпроқ методик тавсиялар чиқаришни илтимос қилишяпти. Баъзи комсомол ташкилотлари эскича усулларда иш олиб бормоқдалар. Улар ҳамон район комсомол ташкилотларининг бераётган топшириғини бажариш билангина кифояланмоқдалар. Ўзлари эса ҳеч қандай ташаббус кўрсатмаяптилар.

Сўзимиз қуруқ бўлмаслиги учун бир мисол келтириб ўтмоқчиман. Шаҳар комсомол комитетининг комсомол ташкилотлари бўлимида партия XXVII съезди қарорларини амалга ошириш бўйича қандай янги ташаббуслар майдонга келаётгани тўғрисидаги ахборот тингланди. Бир қатор районларда умуман бундай ташаббуслар йўқлиги маълум бўлди. Хўш, ҳар бир комсомол ташкилоти, ҳар бир комсомол аъзоси янгича ишлашни ўзида бошламас экан, ишларни қайта қуриб бўладими? Ҳар бир комсомол ташкилоти ва комсомол аъзоси ҳозирги талаблар даражасида масъулиятни юксак даражада ҳис этиши лозим-ку.

Эндиликда конкрет ишлар қилиш, ёшлар ўртасида қизғин ижодий иш олиб бориш керак. Комсомол ташкилотлари фақат ишлаб чиқариш масалаларига, меҳнат активлигига эътибор берибгина қолмасдан, балки социал масалаларга ҳам муҳим эътиборни қаратишлари керак. Бу борада шаҳар миқёсида кўпгина конкрет ишлар олиб боряпти. Ёшларнинг дам олишини ташкил этиш комсомол ташкилотларининг эътиборида бўлмоғи лозим. Шаҳар комсомол комитети бюросининг йиғилишида кўпгина комсомол комитетларида маданий-оммавий ишлар плани номигагина тузилиши, дам олиш кечалари фақат саналар бўйича режалаштирилаётгани қайд этиб ўтилди. Театр ва музейларга бориш ҳам ана шу аҳволда.

«Учқун» тўқимачилик-галантерея бирлашмаси, «Ташхимсельмаш» заводи, Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси комсомол ташкилотларида ана шундай аҳвол мавжуд. Темир йўл транспорти инженерлари институти ёнида темирйўлчилар боғи бор. Бу боғда етарлича тадбирлар ўтказилмаяпти. Бунда наҳотки институт комсомол ташкилоти иштирок эта олмаса? Ахир, бўлажак инженерлар шаҳарнинг турли бурчакларида кичик шаҳарчаларни лойиҳалаштиришяпти ва қуришда ҳам иштирок этишяпти-ку. Наҳотки боғни ободонлаштириш шунчалик қийин бўлса. Худди шундай ҳолни «Ташгоршвейбит» ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳам кўриш мумкин.

Ҳозирги вақтда комсомол съездига тайёргарликнинг муҳим босқичи бошланди. Шунинг учун ҳам тўпланган озми-кўпми тажрибага таянган ҳолда йиллар давомида ўрганиб қолинган эскича фикрлашларга тезроқ барҳам бериш, комсомол ташкилотлари фаолиятини қайта қуриш даври талаблари асосида жонлантириш зарур.

Г. ЗОКИРОВА,
Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент шаҳар комитети комсомол ташкилотлари бўлимининг мудири.

Бугун — Комсомол туғилган кун

Келажагимиз кўп жиҳатдан бугунги кунда биз ёшларни қандай тарбиялаётганимизга боғлиқ. Бу бутун партиянинг, бутун халқнинг вазифасидир.

[Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг КПСС XXVII съездига Сиёсий докладидан].

Тошкент шаҳрининг комсомол ва ёшлари ВЛКСМнинг XX съезди ва Ўзбекистон комсомолининг XXIII съездини муносиб меҳнат ютуқлари билан кутиб олишга интилмоқдалар. Кўплаб меҳнат коллективлари — комсомол-ёшлар бригадалари ва ёш меҳнатчилар ўз зиммаларига қабул қилган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этмоқдалар.

Маъмура Набиева Тошкентдаги чолғу асбоблари фабрикасида ўз ҳамкасбларига намуна бўляпти. Кундалик топшириқларини мунтазам 120 процентдан ошириб адо этмоқда, комсомол съездига муносиб армуғон тайёрлашга ҳаракат қиляпти.

СУРАТДА: пешқадам йиғувчи М. Набиева.

Т. Каримов фотоси.

ВЛКСМ XX съезди шарафига

Шаҳар комсомол ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари давом этяпти. Йигит ва қизлар қилинган ишларни талабчанлик билан баҳоламоқдалар. Йиғилишларда улар янги ташаббуслар билан чиқишди.

«Учқун» тўқимачилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ёш илғорлари Ң. Аъзамова, В. Прлимова, М. Қўзиева ҳисобот-сайлов йиғилишида ВЛКСМ XX съезди очиладиган кунгача 1987 йилнинг биринчи ярим йиллиги план топшириғини бажариш ташаббуси билан чиқишди.

ТАНҚИДИЙ МУЛОҲАЗАЛАР

Ҳисобот-сайловлар мобайнида баъзи комсомол комитетлари шаънига танқидий мулоҳазалар ҳам билдириляпти. Ҳали барча комсомол ташкилотлари ҳам ишлаб чиқаришни техника жиҳатдан янгилаш, ёшларни фан-техника ижодига, рационализаторликка кенг жалб этиш бўйича актив иш олиб боряпти деб бўлмайди. «Комсомол прожектори» штаб ва постлари ҳамма жойда ҳам ташаббускорлик кўрсатаётгани йўқ. Ёш мутахассислар тайёрлаш, муносиб ишчи ўринбосарларни етиштириш ва бошқа масалалар бўйича ҳам кўпгина танқидий мулоҳазалар билдирилмоқда.

Баъзи комсомол комитетлари ҳозирги ҳисобот-сайлов кампаниясининг аҳамиятини ҳали тўла тушуниб етмаганлигини кўрсатди. «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, Куйбишев районидаги пионерлар саройи, А. Навоий номидаги опера ва балет академик катта театрининг бир қатор комсомол группаларида, бошланғич комсомол ташкилотларида комсомол аъзолари йиғилишларда тўла қатнашишмади, активлик кўрсатишмади, йиғилишларни ўтказиш муддатларига риоя қилинмади. Шунингдек, Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси, заргарлик заводи ва бошқа айрим корхоналарнинг комсомол йиғилишларида қилинган ишлар чуқур ва холисона таҳлил этилмади, истиқболдаги вазифалар эса умумий тарзда белгиланди.

ФИДОКОР

Абдуғаффор Акбаровга токарлик ота касб. У етти йилдирки енгил металл конструкциялари заводи механика цехида шу касбни ардоқлаб келаётир. Абдуғаффор ўрта мактабда ўқиб юрган кезларида ишчи бўлишни орзу қилар эди. Бу орзу уни 40-ҳунар-техника билим юртига етаклади. Билим юртида токарлик касби сирларини ихлос билан ўрганди. Билим юртини тугаллаб, тўғри шу заводга ишга келди. Коммунистик меҳнат зарбдори Александр Мирошниченкога шогирд тушди. Ўзининг зийраклиги ва уддабуронлиги туфайли бир ой деганда бу касбни ўзлаштириб, мустақил ишлай бошлади. Касби сир-асрорларини тобора мукаммалроқ ўрганиб, ишлаб чиқариш планларини ортиғи билан бажара бошлади. Ўзининг ишчанлиги, меҳнатсеварлиги билан бошқалардан ажралиб турди. Цех коллективи бу жонкуяр йигитни цех комсомол комитети секретари қилиб сайлади. Абдуғаффор янги вазифага масъулиятни ҳис этган ҳолда ғайрат билан киришди. Ўзининг талабчанлиги ва ишчанлиги билан комсомол ишларини анча жонлантирди. Интизомни бузишлар, ишга кечикишлар, прогулларга барҳам берилди. Айниқса у комсомол ёшлар ўртасидаги ўзаро мусобақага, уларни меҳнатда тарбиялашга катта эътибор берди. Қолоқ ишчилар илғор ишчиларга бириктириб қўйилди. Мусобақа пешқадамлари ҳар ойда аниқланиб, рағбатлантирилиб борилди. Ёшлар цех ойлик ва йиллик планларини ортиғи билан бажаришига муносиб ҳисса қўша бошладилар. Завод дирекцияси Абдуғаффор Акбаровнинг ташкилотчилигини ҳисобга олиб, уни фахрий ёрлиқ билан тақдирлади. Унга «Коммунистик меҳнат зарбдори» унвони берилди.

Абдуғаффорнинг цехда ички резервларни излаб топиш ва уни ишлаб чиқаришга жорий қилишдаги хизматлари ҳам салмоқли. У иккита рационализаторлик таклифи киритди. Ҳар икки таклиф ҳам цех ишчилари томонидан қўллаб-қувватланди ва ишлаб чиқаришга жорий этилди. Завод дирекцияси ва касаба союз ташкилоти уни изланувчанлиги ва ташаббускорлигини назарда тутиб, диплом билан тақдирлади. Ижодкор ишчига «Олтин қўлли мастер» деган шарафли номи берилди.

Абдуғаффор механика цехининг Зоя Галямишина бошлиқ бригадасида ишлайди. Бригада ўтган ой планини ортиғи билан адо этди. Бригаданинг ўн ишчиси бор. Уларнинг кўпчилиги коммунистик меҳнат зарбдорларидир.

Корхона ўз маҳсулотларини Иттифоқимизнинг барча шаҳар ва республикаларига жўнатади. 1987 йилдан чет эл мамлакатларига маҳсулот юборишни мўлжалламоқда.

Абдуғаффор кунлик план-топшириқларини 120—130 процентга етказиб бажармоқда. Шу билан бирга жамоат ишларида ҳам актив қатнашмоқда.

— КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасидан руҳланган цехимиз ишчилари, — дейди у, — ишлаб чиқаришни жадаллаштиришни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйишган. Биз иш вақтини ҳар бир минутидан оқилона фойдаланиб, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун интиляпмиз. Цехимиз коллективи социалистик мусобақани тобора кенг қулоч ёйдириб Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллиги нишонланадиган кунгача йиллик планни адо этишга аҳд қилди.

С. ИКРОМОВ,
ТошДУ студенти.

Ёшлар ҳиссаси

КПСС XXVII съезди қарорларини амалга ошириш бўйича «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси комсомол ташкилоти бир қатор тадбирларни белгилаган эди. Комсомол-ёшлар ўн иккинчи беш йиллик бошидаёқ ютуқларга мустаҳкам замин яратишга интилмоқдалар. Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва унинг сифатини яхшилаш, «Н» (Янгилик) индекси билан маҳсулотлар етказиб бериш, меҳнат унумдорлигини ошириш ишига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Айниқса биринчи тикувчилик-бичув цехининг Б. Айменова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси қувончли ютуқларга эришмоқда. Бу ерда беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун ўзаро мусобақа кенг йўлга қўйилган.

1-тикувчилик-бичув цехи, 1-фабрика, устки трикотаж фабрикаси ва бошқа меҳнат коллективларининг ёшлари ўз ишларини анча активлаштирдилар. Бу эса меҳнат ютуқларида ўз аксини топаяпти.

Ўринбосарларга ғамхўрлик

«Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси комсомол-ёшлар бригадалари барча ёшларни меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашда муҳим роль ўйнаяпти. Бу ерда одатда ишга янги келган ёш ишчилар комсомол-ёшлар бригадалари составига дарҳол қўшиб олинмаяптики, бу ёш кадрларнинг муқим ишлаб қолишига сабаб бўляпти.

Бирлашмада ҳар уч ишчидан бири комсомол-ёшлар коллективлари составига кирган.

Ҳозирги шароитларда комсомол-ёшлар коллективларини тайёрлаш сифатига бу ерда катта эътибор қаратиляпти. Шунингдек, «Средазэлектроаппарат», «Учқун» ишлаб чиқариш бирлашмаларида ҳам комсомол комитетлари ишга янги келганларни корхонанинг меҳнат анъаналари руҳида тарбиялашга катта аҳамият беришяпти, уларга дастлабки кунларданоқ ғамхўрлик кўрсатиляпти. Уларга меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича индивидуал план белгиланяпти, мураббий бириктирилиб, ёшларнинг малакасини оширишнинг зарур шарт-шароитлари яратиляпти. Барча ёш ишчилар ўртасида мусобақа йўлга қўйилган. Илғорларнинг номлари «Мураббийларнинг муносиб ўринбосарлари», «Энг яхши ёш ишчи» каби стендларда шарафланмоқда. Бу ерда ишчилар сафига қабул қилиш, дастлабки разряд бериш, биринчи маошни топшириш, меҳнат сулолаларини шарафлаш каби тадбирларни ўтказилмоқда.

Ҳ. АКРОМОВ.

УЛҒАЙИШ, ТАШАББУСКОРЛИК МАНБАИ

Бирлашмамиз коллективи қишлоқ меҳнаткашларига етказиб берилаётган техниканинг хилини кўпайтириш, сифатини тубдан яхшилаш борасида салмоқли ишларни амалга оширмоқда. Мавжуд техника ва технологиядан самарали фойдаланиш, илғор иш усулларини жорий этиш учун бўлган интилиш ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг янги резервларини аниқлаб бермоқда. Бунда ишчилар, бригадалар, цехлар ўртасида ташкил этилган социалистик мусобақанинг роли катта бўляпти.

Қўлга киритилаётган муваффақиятларга комсомол-ёшлар ҳам муносиб улуш қўшаётганликлари диққатга моликдир. Меҳнат беллашуви уларнинг ижодкорлигини, ташаббускорлигини ошириб, номини элга танитмоқда. Бунга Давлат Курязов етакчилик қилаётган 1-цехдаги комсомол-ёшлар бригадаси фаолиятини мисол келтириш мумкин. Бу коллектив учун изланиш, ўрганиш, ҳар бир воқеага муносабат билдириш одат бўлиб қолган. Шу боис ҳам ўн биринчи беш йиллик якунига кўра, бригада бошлиғи Давлат Курязовга Ленин комсомоли мукофотининг лауреати унвони берилди. Ўтган беш йиллик бу ишчи учун ҳақиқий маънода улғайиш йиллари бўлди. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда Тошкент политехника институтини аъло баҳолар билан тугатди. Партия аъзолигига қабул қилинди. У етакчилик қилаётган бригада эса бир неча марта меҳнат беллашувида ғолиб чиқиб, корхонанинг Ҳурмат тахтасига ёзилди.

Мусобақа ўзининг ошкоралиги билан, хўжалик юритиш якунларини объектив таққослаш билан, илғор тажрибани оператив умумлаштириш ва жорий қилиш, ўртоқларча ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам билан кучлидир. КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасида битилган бу жумлаларнинг мазмуни ниҳоятда чуқур. Дарҳақиқат, меҳнат беллашуви бутун коллективни имкониятлардан самарали ва тежамли фойдаланиш, янги резервларни ишга солишга ундамоқда. Ана шу беллашувда комсомол-ёшлар ҳам иштирок этиб, куч ва ғайратларини, билим ва интилишларини зафарларни бойитишга сарфламоқдалар. Корхонада 710 ВЛКСМ аъзоси ва 952 ёшлар меҳнат қилишади. Улар саккизта комсомол-ёшлар бригадасига уюшишган.

Абдураҳмон Абдушоҳидов, Андрей Демадиев, Норбўта Сатторов етакчилик қилаётган бригадаларнинг фаолияти диққатга моликдир. Бу коллективларда ўзаро ҳамкорлик, икки-уч касб сирини мукаммал ўрганиш, рационализаторлик ҳаракатида иштирок этиш таркиб топган. Ёшларнинг мураббийлари эса янги келганларга касб сирларини мукаммал ўргатишади. Шу туфайли уларнинг ишлаб чиқаришдаги натижалари мунтазам яхши бўлмоқда.

Шу ўринда мусобақанинг кўриниши ҳақида тўхталиб ўтмоқчиман. Корхонада турли касблар бўйича кўрик-конкурс ўтказиш одат бўлиб қолган. Бу ҳам беллашувнинг ўзига хос усули бўлиб, ёшларга ўз маҳоратларини намойиш этиш, илғор тажрибаларни ўзлаштириш ва оммалаштиришга шароит яратмоқда. Муҳими бу беллашувларда касб сирларини эндигина ўргана бошлаган ёшлар билан бирга бир мунча тажрибага эга бўлган ишчилар ҳам иштирок этишади.

Яқинда асбобсозлик цехида, силлиқловчилар ва токарларнинг кўрик-конкурси ўтказилди. Конкурсда 82-ҳунар-техника билим юртининг ўқувчилари ҳам иштирок этишди. Катта мастер О. Бондаренко ва группа мастери А. Кузнецовлар ўз шогирдларини беллашувга пухта тайёрлаганликлари конкурс вақтида яққол кўзга ташланди. Конкурсда ўқувчиларга меҳнат практикаси давомида мураббийлик қилган ишчилар ҳам иштирок этганлиги қизиқишни янада оширди. Жумладан, билим юртининг 2-курс ўқувчиси Ренат Каримов 10-цехдаги электр пайвандчи — мураббийси Шермат Раҳимов билан баҳслашди. Конкурс талаби анча мураккаб эди. Белгиланган қисқа вақтда металл пластинкаларни пайвандлаш лозим эди. Юзаки қараганда бу жуда оддий вазифадек туюлади. Аслида эса бундай эмас. Чок бир хил кўринишда, пухта бўлиши керак. Акс ҳолда у чидамсиз бўлиб қолади. Синовга бардош беролмай узилиб кетади.

Темирчилик-пресслаш цехининг пайвандчиси З. Зокиров ишни пухта бажаришда алоҳида намуна кўрсатди. У назарий саволларга ҳам атрофлича жавоб бериб жюри аъзоларининг таҳсинига сазовор бўлди. 2-ўрин шу цехнинг яна бир пайвандчиси В. Коноваловга берилди. 3-ўринни бир хил натижа кўрсатган ҳунар-техника билим юртининг 2-курс ўқувчиси М. Надеждин ва 10-цех пайвандчиси А. Москвин эгаллади. М. Надеждинга конкурснинг энг ёш қатнашчисига деган махсус соврин ҳам топширилди.

Токарларнинг кўрик-конкурсида биринчи ўринни 5-цех ишчиси О. Отажонов эгаллади. Унга 4-разряд гувоҳномаси топширилди. Иккинчи ўрин 18 ёшли токарь М. Червоновга берилди. Асбобсозлик цехининг токари В. Сеница ҳам вазифани пухта уддалаш билан бирга назарий саволларга тўла ва атрофлича жавоб берди.

Темирчилик-пресслаш цехида ўтказилган силлиқловчиларнинг конкурсида В. Александров ғолиб деб топилди. Асбобсозлик цехининг ишчиси А. Муротов ва 20-цех ишчиси С. Баҳромовлар эса бир хил натижа кўрсатиб иккинчи ўринни эгаллашди. Хуллас, ўтказилаётган кўрик-конкурслар ёшларнинг касбига бўлган ихлосини ошириш билан бирга уларнинг маҳоратини баҳолаш, тўплаган тажрибасини ўрганишга шароит яратмоқда. Буни ўзига хос ғамхўрлик, эътибор дейиш ҳам мумкин. Ана шу эътиборни ҳис этган ёш ишчилар янада ғайрат билан меҳнат қилишади.

Д. КОМИЛОВ,
«Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси комсомол комитетининг секретари.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

ИҚТИСОДИЙ ҲАМКОРЛИК

ТУНИС. Шимолий Тунисдаги Сеженан дарёси бўйида СССРнинг техникавий лойиҳаси асосида барпо этилаётган тўғон тубига биринчи тош қўйишга бағишланган тантанали маросим бўлди. Иккала мамлакат ҳукуматлари ўртасида иқтисодий ва техникавий ҳамкорликни ривожлантириш тўғрисидаги битимга мувофиқ совет мутахассислари қидирув ва лойиҳа ишлари тўла ҳажмини ўтказадилар ҳамда объект қурилишида авторлик ва техникавий назоратни амалга оширадилар. Сеженан тўғони мамлакатдаги энг катта тўғонларнинг бири бўлади. Бу ерда 140 миллион куб метр сув сиғадиган сунъий сув омбори барпо этилади. Унинг асосий вазифаси Тунис пойтахтини ва Шимолий Туниснинг бошқа шаҳарларини ичимлик сув билан таъминлашдан иборат. Бундан ташқари, тўғон қурғоқчил ерларнинг каттагина майдонларини суғориб, қишлоқ хўжалик экинларидан барқарор ҳосил олинишини таъминлайди.

Бош министр Рашид Сафар қурилиш бошланиши маросимида сўзга чиқиб, Тунисга бераётган ёрдамлари учун совет мутахассисларига миннатдорчилик изҳор этди.

МАПУТУДА МОТАМ МАРОСИМЛАРИ

МАПУТУ. Мозамбик халқи Африка миллий озодлик ҳаракатининг таниқли раҳбари, Африканинг давлат ва сиёсат арбоби, ФРЕЛИМО партиясининг Раиси, Мозамбик Халқ Республикасининг Президенти Самора Машел билан видолашмоқда. Пойтахт аҳолиси С. Машелнинг жасади солинган тобут қўйилган Мапуту ижроия комитетининг катта залига узлуксиз келиб турибди. Мамлакатнинг ҳамма шаҳарлари ва вилоятларида мотам маросимлари бўлиб ўтмоқда.

Республика раҳбарлари номига кўпдан-кўп таъзияномалар келиб турибди. Мозамбик Халқ республикаси саноат корхоналарининг, ишлаб чиқариш кооперативларининг коллективлари, қуролли кучларнинг ветеранлари чуқур қайғуга тўлиб, бундан буён ҳам миллий бирликни мустаҳкамлаш, янги жамият қуриш йўлидан боришга, революция ғалабаларини Мозамбик халқи душманларининг тажовузидан ҳимоя этишга бел боғлаганликларини билдирмоқдалар. Ҳукуматлар, коммунистик ва ишчи партиялар миллий озодлик ҳаракатларидан ҳамдардлик телеграммалари келиб турибди.

ФРЕЛИМО партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Мозамбик Халқ Республикаси ташқи ишлар министри Жоаким Чиссано дипломатик корпус вакиллари олдида сўзлаб, С. Машел ҳалок бўлганидан сўнг ФРЕЛИМО партияси Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси мамлакатда сиёсий, иқтисодий ва ҳарбий раҳбарлик қилиб турганлигини айтди.

Самора Машелнинг ҳалок бўлиши — душманларимиз қилган иш эканлигини Мозамбик халқи билади, деди бу ерда ФРЕЛИМО партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Мозамбик Халқ Республикаси Халқ ассамблеяси доимий комиссиясининг секретари Марселину душ Сантуш. Авиафалокат сабабларини текшириш ҳали тугамаган бўлса-да, апартеид режими республикани, жумладан, унинг Президентини йўқ қилиш мақсадида маневр қилганлиги ҳаммага маълумдир, деди у. Мозамбик информация агентлиги шуни маълум қилди.

Вашингтон маъмуриятининг сиёсати барча халқларнинг манфаатларига қарама-қарши бўлиб чиқмоқда. АҚШнинг ядро синовларини, қуролланиш пойгасини давом эттиришга бўлган ашаддий ҳаракати тинчликсевар халқаро жамоатчиликнинг кенг норозилигига сазовор бўлмоқда. (Газета хабари).

Ғарбий Германияда чиқадиган «Унзере цайт» газетасидан олинган сурат.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

СОФИЯ. Планетанинг ёш авлоди қуролланиш пойгасига қарши, ҳозир яшаб турган кишилар ва келажак авлодларнинг тинч истиқболи учун курашда бирлашиши зарур. Димитровчи коммунистик ёшлар союзи ва ГФРнинг немис социалистик ишчи ёшлари ташкилоти вакилларининг Софияда ўтказилган учрашувида шу нарса таъкидлаб ўтилди. Томонлар АҚШ ва НАТО урушқоқ доираларининг айби билан халқаро муносабатлар кескинлашаётганлигидан ҳавотирлик изҳор қилдилар. Улар планета ёшлари тинч келажак учун актив кураш олиб боришлари зарурлигини таъкидладилар.

ЛИССАБОН. Португалиянинг Порту шаҳрида «Тинчлик юриши» бошланди. Юриш халқаро ҳамжамият бу йил ер юзидаги барча халқлар олдига қўйган олижаноб вазифаларга бағишланган. Португалиянинг таниқли сиёсат, жамоат ва касаба союз арбоблари ана шу оммавий намойишда қатнашишларини маълум қилдилар. Улар қуролланиш пойгасига чек қўйиш ва ядро аслаҳахоналарини тугатишга киришиш учун бутун куч-ғайратни сарфлаш ғоят зарурлигини айтдилар. Португалиялик тинчлик учун курашчиларнинг ташаббусини мамлакатдаги кўпгина муниципалитетларнинг вакиллари ҳам қўллаб-қувватладилар.

КАЛЕЙДОСКОП

ҚАДИМГИ МЕЪМОРЛАР МАҲОРАТИ

Мисрликлар ҳар йили фиръавн Рамсес II га бағишланган анъанавий икки байрамни нишонлайдилар. Мисрнинг буюк ҳукмрони томонидан Нубия тоғлари яқинида, дарёнинг юқори оқимида қурилган Абу-Симбел ибодатхоналар комплексида ана шу байрамлардан бири бўлиб ўтди. Ҳар йили октябрь ва февраль ойларининг 20 кунларида олимлар ва студентлар, мутахассислар ва қўҳна ўтмиш мухлислари Носир кўли устида савлат тўкиб турган қояга ўйиб қурилган Рамсес II ибодатхонасига ғаройиб томошани кузатгани тўпланадилар.

... Тонг шуъласи кўҳна иншоот деворларини ёритиши билан ингичка қуёш нури қандайдир сеҳр билан тош қатламларини кесиб ўтади ва фиръавн ҳайкали юзини, сўнгра улкан тепаликнинг энг тагида жойлашган бошқа ҳайкалларни бирма-бир ёритади. Қуёш нури гранит қояда санъаткорона ўйилган каналлар орқали хона ичига кириб, ҳар бир ҳайкални навбати билан ёритиб қадим замонларда Ра худосининг муқаддас қайиғи турган эҳромга тушади. Шундан сўнг яна ярим йилгача бу ерга қуёш тушмайди.

Ҳозирги кунларда ҳам туристларгина эмас, мисршунос олимлар, машҳур архитекторлар ҳам қоялар қалинлиги ва мураккаб каналлар системаси нишабини миллиметригача аниқ ўлчаган қадимги меъморларнинг маҳоратига қойил қолишмоқда. Ана шу каналлар орқали ёруғлик ибодатхона ичкарисига кириб боради.

ПОЧТАЛЬОНЛАР, ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ

Ғарбий германиялик почтальонлар учун итлар ҳақиқий офатга айланган. Ўтган йили Германия Федератив Республикасининг бутун территориясида итлардан 3000 дан зиёд почтальон шикаст кўрган.

Омскдаги «Электроточприбор» заводининг 14-цехида ташкил этилган саломатликни қайта тиклаш физкультура комплекси туфайли касаллик бўйича ишга чиқмаслик миқдори бир йилда 18 процент камайди.

СУРАТДА: спорт ишлари ташкилотчиси Т. Сурина (ўнгда) 14-цехда монтажчи Н. Железнова билан суҳбатлашмоқда. Бу ишчи бирор иш кунини касаллик сабабли йўқотгани йўқ.

А. Чепурко фотоси.

●

Арманистан ССР. Бундан ўн етти йил муқаддам Ануш исмли бола ота-онасидан етим бўлиб қолди. Мактаб врачи Ася Аршаковна ва унинг умр йўлдоши Ереван шаҳар давлат автомобиль инспектори Людвиг Айвазянлар болани ўз тарбиясига олишди.

СУРАТДА: Айвазянлар бахтиёр оиласи фарзандлари ва набиралари билан.

Р. Атаян фотоси.
ТАСС фотохроникаси

Жонажон Ватан бўйлаб

А. Н. Волков туғилган куннинг 100 йиллигига

УСТОЗ РАССОМ

Республика тасвирий санъати тараққиётига муносиб ҳисса қўшган мўйқалам соҳибларимиздан бири Александр Николаевич Волков эди. У яратган портрет, манзара, натюрморт, ғоявий мазмунга эга бўлган тематик картиналар санъат мухлисларини ҳаётийлиги билан қизиқтириб келган.

А. Н. Волков табиатни севди, унинг бағрида яйраб юрган одамларни кузатди. Уларни ўзларига хос ҳаракати, кайфияти, меҳнати ва маданиятини синчковлик билан ўрганди. Халқимизнинг қадимдан севимли даргоҳи ҳисобланган чойхона рассом ижоди марказида турди. Бу бежиз эмасди. Бир пиёла чой устида у ўзбеклар билан дўстлашди. Шу халқ ҳаётини пухта ўрганиб олди. Авваломбор кузатиш, изланишлари ҳаммаси сабоқ-дарс эди.

Рассом Александр Волков Фарғона водийсида ҳарбий шифокор оиласида туғилди. Уларнинг оиласи 1888—1899 йилларда Афғонистон чегарасидаги шаҳарлардан бирида яшади. 1897 — 1900 йилларда Тошкентда реал билим юртида, 1900—1905 йилларда эса Оренбургда саводини чиқарди.

Ёш Александрни рассомликка қизиқтирган отаси Николай Иванович эди. Эндигина эсини таниётган ўғлига турли расмлар чизиб берарди. А. Волковни тиришқоқ болалиги, бўш қолса дарров расм чизиши ота-онаси ва бошқаларни мамнун этарди. Отаси Николай Иванович ўғли келажакда рассом бўлишига ишонарди.

Александр Волковда рассомлик қобилияти борлиги сезилсада у Петербург университетининг физика-математика факультетига кирди. Рассомликка тобора қизиқиши тинчлик бермай биринчи марта шу ердаги Д. И. Бортнижернинг шахсий-бадиий студиясига қатнади. Шундан сўнг, 1908—1910 йилларда Бадиий академиядаги Владимир Маковский устахонасида машҳур рассомдан рассомлик сирларини ўрганди. Яна икки йил (1910—1912 йил) М. Д. Бернштейннинг шахсий мактабида ўқиди. Шу мактабда мураббий рассомлар: Н. Рериж, И. Билибин ва П. Шервудлар дарс берди. Ниҳоят, ўқишни давом эттиришга аҳд қилган Александр Волков 1912 йилда Киевга келиб, Киев бадиий билим юртига кириб ўқий бошлади. 1916 йилда билим юртини битириб, рассомликда анча машқ қилган А. Волков иккинчи бор Тошкентга келиб мактабларда расмдан дарс бера бошлайди. Атрофига ёшларни тўплаб уларга устозлик қилади. Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабасидан кейин Тошкент ўқитувчилар институти ва олий педагогика курсида расмдан дарс ўтади.

Кўп ўқиб, кўп билган рассом А. Н. Волков пионерлар саройида очилган тасвирий санъат студиясида ҳаваскор рассомларга устозлик ҳам қилди. Тошкент бадиий билим юртида эса рассомлик маҳоратини ёшларга ўргатди.

Ҳозирги пайтда истеъдодли рассом даражасигача кўтарилган санъат усталари Абдулла Йўлдошев, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби Самиғ Абдуллаев, рассомлар Валентин Фадеев, Ҳикмат Раҳмонов кабилар Александр Волков шогирдларидир.

Яқинда Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида Ўзбекистон ССР халқ рассоми А. Н. Волков асарлари кўргазмаси очилди. Залларда рассомнинг графика, плакат рангтасвир асарларидан икки юзга яқини намойиш этилаётир. Александр Волков «Пахта» туркумида кўплаб асарлар яратганди. Унинг «Пахта терими», «Пахта чаноғини ушлаб турган мўйсафид» каби ишлари зўр маҳорат билан чизилган. Айниқса, рассомнинг «Тошкентнома»си санъат мухлислари диққатини тортмоқда. Тошкент манзараси, одамлари, чойхонадаги чойхўрлар, созанда, ҳунарманд-усталар образлари ҳаётий жонлантирилган.

Мўйқалам соҳиби «Автопортрет» яратиш санъатини ҳам республикамизда бошлаб берган эди. У яратган замондошлар портретлари, «Автосурат»ларида инсон руҳини турли кечинмалари ҳаётий акс этиб турибди. «В. И. Ленин», «В. И. Ленин китоб ўқимоқда» каби портрет асарларида доҳийга бўлган меҳр-муҳаббат тасвирланган.

Кўргазмадаги элликка яқин экспонат анча шикастланган эди. Музейнинг кекса реставратори Абдулла ака Йўлдошев ярим йилча уларни қайта тиклади. Эндиликда «Автосурат»лар, «Тошкент туркуми», «Сув ва тош» туркумларига кирган кўпгина асарлар аслидек томоша қилинмоқда.

М. АҲМЕДОВ,
Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейининг катта илмий ходими.

СУРАТДА: А. Волковнинг «Чол ва болакай» асари.

Китоб

жавонингизга

«Ўқитувчи» нашриёти қуйидаги китобларни ўзбек тилида босмадан чиқарди:

◆ Усмон Қорабоев. «БАДИИЙ-ОММАВИЙ ТАДБИРЛАР». 245 бет. Баҳоси 60 т.

Ўқув қўлланмада бадиий-оммавий тадбирларга оид материаллар муайян системада ва мантиқий изчилликда баён этилган. Мазкур соҳага оид билимларни ўрганиш ва ўзлаштириш жараёнини осонлаштириш мақсадида ўқув қўлланмада ҳам назарий-методик, ҳам амалий масалалар қамраб олинган.

◆ Қудратилла Ҳайдаров. «БОТАНИКА ДАРСЛАРИДА АТЕИСТИК ТАРБИЯ». 31 бет. Баҳоси 15 тийин.

Китобда фан-техника ютуқларига, илмий изланишлар натижаларига, ботаника оламидаги хилма-хил ўсимликларнинг ўзига хос хусусиятлари ва уларнинг турмушда, медицинада ишлатилишига асосланган ҳолда кўпгина ўсимликлар ҳақида диндорлар тўқиб чиқарган турли хил афсоналарнинг нотўғри эканлиги, тамоман пучлиги асослаб берилган. Ботаника дарсларида ҳар бир темани ўтишда ўқувчиларга ҳодисаларнинг моҳиятини тушунтириш орқали атеистик тарбия беришга доир йўл-йўриқлар кўрсатилган.

◆ А. Д. Браун, М. Д. Фадеева. «ҲАЁТНИНГ МОЛЕКУЛЯР АСОСЛАРИ». 213 бет. Баҳоси 65 тийин.

Рисолада молекуляр биологиянинг ҳозирги муваффақиятлари баён этилган. Оқсилларнинг структура ва функционал химияси масалалари, ферментларнинг биологик роли, ферментатик катализ механизми, шунингдек, нуклеин кислоталарнинг оқсил биосинтези механизмидаги ва ирсият ҳодисаларидаги роли ўрганилади. Таъсирланувчанлик ва ҳаракатланиш реакцияларининг молекуляр асослари муҳокама этилади.

Ш. КАЗАКОВ,
«Ўқитувчи» нашриёти ходими.

Табиатнинг қизиқ табиати

МАЙХЎРЛАРНИ ЖАЗОЛАГАН ҒОР

Сувда эрувчи тоғ жинсларида ҳосил бўлган ер ости бўшлиқларининг тепасидаги ернинг ўпирилиши туфайли ҳангомали воқеалар ҳам содир бўлиб туради. Қуйида ана шундай воқеалардан иккитасини келтирамиз.

Чусовая шаҳри ички ишлар бўлимида бўлиб ўтган, бироқ ғорга умуман алоқаси бўлмагандек туюладиган биринчи ҳангома: жазаваси тутган ичкиликбозларни кечаси ҳушёрхонага эмас, балки терговчининг кабинетига жойлаштириб қўйишди. Эрталаб ҳовури пасайиб қолган, маъюс пиёнисталар навбатчи милиционерга, бу лаънати ичимликни бундан буён оғизга олмасликларини ачиниш оҳангида уқдиришарди. Айтишларича, кечаси уларга «огоҳлантириш» бўлган, яъни ер қаъридан «қудратли гулдираган овозлар»ни аниқ эшитишган эмиш. «Булар шайтонлар, — дейишарди улар ваҳима билан,— улар бизнинг гуноҳкор жонимизни олиб, жаҳаннамга жўнатмоқчи бўлдилар».

Бир маҳал қўшни мактаб қоровули ҳам навбатчи милиционер олдига келиб, ер остида нимадир гулдираганини аниқ эшитганини айтиб ишонтиради. Вақт ўтиши билан, айрим пайтларда терговчининг ўзига ҳам нимадир ер қаърида гулдурагандек, кимлардир худди бўш бочкани думалатиб юргандек бўлиб туюларди.

1965 йилнинг биринчи майи арафасида ички ишлар бўлимининг ҳамма хоналари вақтинча келиб-кетиб турувчилардан ҳоли қилиниб муҳрланди ва бинода фақат навбатчи милиционергина қолди. Тунги соат учларда қўққисдан қилинган телефон ички ишлар бўлими бошлиғини уйғотиб юборди:

— Ички ишлар бўлимининг навбатчиси доклад қилади. Бўлимнинг бир қисми ер остига чўкиб кетди. Қандай топшириқ берасиз?

— Қани, трубкага бир «уҳ» деб юборчи, — деб бошлиқ ҳазил қилди. Аммо навбатчи ўз сўзи қатъийлигини айтди. Бошлиқ кийиниб ҳодиса рўй берган ерга боради.

Байрамдан кейин чақирилган геологлар бу ерга етиб келишди. Улар «карст» сўзини ва у билан боғлиқ бўлган юзлаб ҳодисалар ҳақидаги ҳикояларни айтишди. Геологлар бу ердагиларга милиция биносининг қулашига сабаб, бино остидаги оҳактош қатламларидаги дарзларда ер ости бўшлиғи вужудга келганлиги, бу бўшлиқнинг шипи милиция биносининг оғирлигини кўтаролмай бино билан бирга қулаб тушганлигини, пиёнисталарга «сирли» бўлиб эшитилган овозларнинг сири эса, ана шу ер ости бўшлиғининг девор ва шифтларидан харсанг-тошларнинг қулаши туфайли келган овозларда эканлигини аниқ гапириб беришди. Мактаб биносининг остида ҳам ана шундай ер ости бўшлиғи борлиги олиб борилган геологик қазиш ишлари туфайли аниқланди, натижада қоровулнинг айтганлари ҳақ бўлиб чиқди.

Иккинчи ҳангомали воқеа Кишерт шаҳрининг чеккасида шанба куни бўлган эди. Уй бекаси ҳаммомни иситиб, ювинди. Уйига қайтиб келиб ювиниб олишга қизини юборди.

Бир минут ўтар-ўтмас ўзини бутунлай йўқотиб қўйган қизча уйига қайтиб кириб, ҳаммом жойида йўқлигини онасига хабар қилди. Қизчанинг бундай «бемаъни ҳазили» учун албатта онаси уни койиди. Аммо аёл уйидан ташқарига чиқиб, ҳақиқатан ҳам ҳаммом жойида йўқлигини ўз кўзи билан кўрди.

Томорқада жойлашган ҳаммом ўрнида кўл пайдо бўлган эди. Бу воқеадан хабардор бўлган қўшнилари югуриб келишди. Кимдир кўлнинг чуқурлигини ўлчаб кўришни таклиф қилди. Унинг чуқурлигини ўлчай оладиган ягона «асбоб» шоти бўлди. Уни чўккан жойга тиқиб кўришди, лекин унинг тубига етишолмади. Иккита шотини бир-бирига бойлаб ҳам тиқиб кўришди, бироқ яна чуқурнинг тубига етиша олмади. Шунда, бу ерда ҳозир бўлганлар «чўккан жойнинг чуқурлиги ернинг қоқ марказигача, ундан ўзгача бўлмаса керак», деган қарорга келишди.

Бундай «сирли» ҳодисалар сувда эрувчан тоғ жинсларини қазиб олинаётган пайтда ёки шу жинслар тарқалган районлардан транспорт, темирйўл, гидротехника ва бошқа мақсадлар учун ер ости туннеллари ўтказилиши вақтида, сув қидириб қудуқ қазилаётганда кўпинча содир бўлиб туриши табиий ҳолдир.

И. ОТАЖОНОВ,
СССР География жамиятининг ҳақиқий аъзоси.

Акс садо

«ТАКСИ БИЛАН ЁНМА-ЁН»

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», 1986 ЙИЛ 7 АВГУСТ

Газетхонлар редакцияга йўллаётган мактубларида шахсий автотранспортда йўловчиларни манзилига элтиб қўйишни ташкил этиш мураккаб, кўпқиррали масала эканлигини билдириб, бу борада ўз истак ва таклифларини ёзмоқдалар. Қуйида оқшом хонлардан келган айрим хатларни эътиборингизга ҳавола этамиз.

●

Шаҳар Совети ижроия комитети қошида «хусусий» таксичилар учун пост ташкил этилиб, пассажир транспорти диспетчерлигига ўхшаб барча операцияларни шу пост бажарса, мақсадга мувофиқ бўларди. Хўш, кимлар бу ишни бошқариши мумкин? Бизнингча, илгари автотранспорт соҳасида меҳнат қилган пенсионер бу ишга жалб этилса яхши бўлади. Албатта, уларни моддий рағбатлантириб туриш лозим. Улар оладиган маблағ «хусусий» таксилардан тушадиган пул ҳисобига бўлиши керак. Эксперимент нуқтаи назаридан постлардаги хизмат вазифаларини ўтовчилар сонини кўпайтирмаслик лозим. Кейинчалик иш кўламига қараб постлар ва улардаги хизмат қилувчилар штатини кўпайтирса бўлади. Тўғридан-тўғри патент жорий қилса ҳам бўлади. Бир йил 12 ой учун кам деганда 300 тагача патент-солиғи белгиланиши мумкин. Чунки бу усул олдинлари ўзини оқлаган, ҳозирги кунда ҳам оқлаяпти. Бу кўтарилаётган хайрли ишни йўлга қўйишнинг давлат ташкилотлари учун ҳам, жалб қилинувчилар учун ҳам қулай усулидир. Тажрибанинг молиявий операцияларини бажариш собиқ молия ходимларига малол келмаса керак. Бунда юқорида айтганимиздек, пенсионерларни жалб этиш ва уларга қўшимча ҳақ тўлаб туриш лозим.

Бизнингча, «хусусий» таксичиларга мажбурий маршрут йўналиши, белгиланган вақт-соат жорий этиш шарт эмас. Ахир пенсионерларимиздан кўпчилиги бугунги кунда ҳам ишлашади. Шунинг учун маршрутларни, вақт-соатини ўзаро келишиб олиш керак.

Кадрлар масаласига келсак, қўшимча қилиб яна шуни айтмоқчиман: машина бошқариш учун ГАИ томонидан берилган гувоҳномалар икки хил — бири автоҳаваскорлар, иккинчиси эса профессионал ҳайдовчилардир. Менимча, «такси» ҳайдовчилар профессионал гувоҳномасига эга бўлиши керак. Хусусий «такси»чилар камида беш йил машинасини аварияснз бошқарган, медицина кўригидан аъло даражада ўтган ҳайдовчилар бўлиши шарт.

Ж. ХОЛМАТОВ,
журналист.
Ж. ЯРАШЕВ,
ўқитувчи.

●

Ҳеч кимга сир эмас, шаҳримизга яқин-узоқлардан ҳар куни меҳмонлар келиб кетади. Агар эътибор берилса, Тошкент—Самарқанд ва бошқа автостанцияларда шахсий машиналарга қўл кўтариб турган кўплаб йўловчиларни учратасиз. Фикримиз шуки, ана шу йўловчиларга ҳам «такси» хизмати кўрсатилса. Агарда бу хайрли иш амалга ошса, фақат шаҳардаги йўловчиларнинг эмас, областларга қатнаётганларнинг ҳам манзили яқин бўларди. Бунинг учун область радио, телевидениеси орқали чиқишлар уюштирилиб, унда янги жорий этилган «таксилар»га доир қонун-қоидалар ҳақида, хизмат қилиш маданияти тўғрисида тушунтириш ишлари олиб бориш лозим.

А. ЖАМОЛОВ,
пенсионер.

●

Бундан 25 йил муқаддам шаҳримизда транспорт жуда кам эди. Шунга қарамасдан, автомобиллар прокат пункти очилиб, бир кунга, ҳатто, бир ойга ҳамшаҳарларимиз ана шу автомобилларни прокатга олиш ҳуқуқига эга эдилар. Лекин баъзи камчиликларга дуч келиниб, прокат базаси бекор қилинди.

Ҳозирги куннинг долзарб масаласи йўловчиларнинг ўз манзилларига белгиланган вақтда етиб олишларидир. Аммо кўпинча транспорт бўлмай, соатлаб вақтимиз беҳуда ўтади.

Газетада «Такси билан ёнма-ён...» мақоласини ўқиб, бу мақоладаги фикрлар кўпчиликнинг орзуси эканлигига ишонч ҳосил қилдим. Шахсий автомобиль эгаларидан кўнгилли равишда бир ташкилот тузиб, ундан кенг фойдаланиш, автомобиль эгаларини йўловчиларга маданий хизмат кўрсатишини ташкил этиш даркор.

Ш. АЛИМОВ,
инженер-механик.

●

Шаҳримиз катта, аҳолиси кўп, транспорт эса етишмайди. Анчадан бери шу ҳақда ўйлаб юрган эдик. Шунинг учун ўз таклифларимни газетхонлар билан ўртоқлашмоқчиман.

Кўпинча шахсий машина эгалари бўш кетаётган бўлишсада, қўл кўтарган йўловчини олиб кетмайдилар. Такси эса ҳар доим ҳам бўш бўлавермайди. Йўловчилар машина кутиш билан қимматли вақтларини беҳуда ўтказишади, асабийлашишади. Агарда шахсий машиналар ҳам худди таксидек хизмат кўрсатса кўпчиликнинг ҳожати чиққан бўларди. Бунга «Такси билан ёнма-ён» мақоласини ўқиб, яна бир бор ишонч ҳосил қилдик.

С. БАКИРХОНОВА,
меҳнат ветерани.

●

«Такси билан ёнма-ён» мақоласини зўр қизиқиш билан ўқиб чиқдим ва ўз фикр-мулоҳазаларимни сизларга айтмоқчиман. Шаҳримизда аҳоли кўп. Такси масаласи эса анча қийин. Мен сменали ишда ишлайман. Шунинг учун бўш вақтим ҳам кўп бўлади. Шахсий машинам борлиги учун бўш вақтимда киракашлик қилиб, даромаднинг маълум миқдорини давлат кассасига топширишга розиман. Шу иш тезроқ амалга оширилса жуда яхши бўларди.

Т. АБДУЛЛАЕВ,
ишчи.

●

«Тошкент оқшоми»нинг 7 август сонидаги «Такси билан ёнма-ён» мақоласини ўқиб, жуда хурсанд бўлдим. Сабаби, менинг бўш вақтим кўп. «Москвич-402» маркали машинам бор. Агарда ремонт қилишда ёрдам беришса, ундан такси сифатида фойдаланишга иккиланмай рози бўлардим. Ҳар куни 4—5 соат машина ҳайдаб, йўловчиларга намунали хизмат кўрсатиш қўлимдан келади.

А. АСҚАРХЎЖАЕВ,
ўқитувчи.

Шаҳарлар муаммоси ҳақида

ТАБИАТ БИЛАН ҲАМОҲАНГ

Дунё шаҳарлари учун хос бўлган хусусиятлардан бири аҳоли сони ва зичлигининг тобора орта бориб, гўё «аҳоли қутб»ларини ҳосил қилиши, шаҳарнинг ҳам энига, ҳам бўйига қараб ўсишидир. Бу жараён ҳозирнинг ўзида ўта мураккаб социал-иқтисодий ва экологик муаммоларни келтириб чиқармоқда.

Бу борада монополия ҳукмронлик қилаётган капиталистик мамлакатларда кескин тус олган вазиятга дуч келамиз. Айниқса йирик шаҳарларда ер танқислиги сезилмоқда. Масалан, ривожланган капиталистик мамлакатлардан бири — Япония пойтахти Токио шаҳрида бир парча ер ҳам жуда қиммат туради. Осмон томон ўсиш бўйича Чикаго шаҳри «чемпион» ҳисобланади. Бу шаҳарда баландлиги 443 метр бўлган 110 қаватли бино қурилган бўлса, Нью-Йорк шаҳрида эса бўйи 591 метрга етадиган 150 қаватли бино қуриш мўлжалланмоқда. Хўжалик юритишда «ким ўзарга» принципини қўллаш капиталистик тузумга хос иллат. Шу боисдан ҳам шаҳарларнинг оддий ишчи ва меҳнаткашлари ачинарли аҳволда яшамоқдалар, нормал ҳаёт кечиришлари учун энг оддий шарт-шароит мавжуд эмас, касаллар, ишсизлар сони тобора ошмоқда.

Халқ манфаатини назарда тутиб хўжалик юритилаётган социалистик мамлакатларда шаҳар аҳолиси ва зичлигининг ортиши муаммоси уларнинг келажакдаги истиқболини кўзлаб планли бошқарилмоқда. Тарихнинг шоҳидлик беришича, тинчлик ва халқ учун холис хизмат қиладиган фан ҳозирча ҳал қилмаган биронта муаммо бўлмаган. Бинобарин, мамлакатимизда бу борада ибратли ишлар амалга оширилмоқда.

Тирик организм ва инсоннинг ташқи муҳит билан бўладиган алоқасини ўрганадиган экология фанининг берган маълумотларига кўра, шаҳарларда аҳоли қанча кўп ва зич жойлашган бўлса, унинг ландшафти шунча ифлосланади. Демак, шаҳар территориясининг муҳити узлуксиз муҳофаза қилинмаган тақдирда унинг ландшафти экология жиҳатдан ноқулай бўлар экан. Шу боисдан ҳам юқори урбанизациялашган шаҳар аҳолиси зиммасига янги вазифа юкланади. Бинобарин, инсон ўзи яратган шаҳар ландшафтига ўзи қулай мослашиши учун қўшимча чора-тадбирлар излашга мажбур бўлади.

Агар социалистик шаҳар ҳар бир шаҳарлик учун йирик ва жонажон уйи эканлигини назарда тутсак, шаҳар ландшафтини «даволаш»га киришиш зарурлиги аён бўлади. Мақсад битта, қандай бўлмасин яшаш учун қулай бўлган «табиат — шаҳар» ўртасидаги оптимал мутаносибликни, яъни экологик шароитни тиклашдир.

Тошкент шаҳрининг антропоген ландшафтларининг табиий географ мутахассиси сифатида экологик шароитига баҳо берадиган бўлсак, у ҳолда расмдаги вазиятга дуч келамиз. Фаразий торозининг бир палласида «табиий ландфашт», иккинчи палласида шу ландшафт бағрида таркиб топган сунъий — «шаҳар ландшафти» жойлашган. Торози кўрсаткичи табиий ландшафтга инсон яратган шаҳар ландшафтининг умумий таъсир даражасини кўрсатяпти. Аммо бу кўрсаткич шаҳар ландшафтининг турли қисмларида турличадир. Торозининг кўрсаткич миллари қанчалик оптимал экологик шароитга яқинлашса, шаҳар ландшафтининг яшаш учун қулайлик имконияти шунча ортади.

Ўлкамизнинг табиий-иқлимий шароитини ҳисобга олиб, шаҳар ландшафти ҳозирги ҳолатидан оптимал экологик шароит томон силжиши зарур экан дейиш мумкин. Бунинг учун шаҳар, район, микрорайон ёки маҳалла массивлари доирасида сув ҳавзалари ва дов-дарахтлар эгаллаган яшил майдонлар билан асфальт кўча, йўлка, майдон ва бинолар эгаллаган ерларнинг нисбатини тўғри ҳал қилиш лозим. Бу борада қурилиш нормаси ва қоидаларига қўшимча киритилгани маъқул.

Келажакда ҳам аҳолининг уй-жойларга бўлган эҳтиёжларини қондириш борасида шаҳримиз территорияси янги массивлар ва микрорайон ҳисобига кенгая бориши кузатилади. Архитектор Н. М. Абдураҳимов бошлиқ бир группа тадқиқотчилар янги типдаги микрорайонлар лойиҳасини ишлаб чиқдилар. Бу лойиҳага кўра 9—16 қаватли биноларнинг архитектура ансамбли турли геометрик шаклда тўпланиб, ягона ҳовлига эга бўлиши лозим. (Қаранг, «Тошкент оқшоми» газетаси, 1986 йил 26 июль). Шубҳасиз янги микрорайоннинг Бош планда кўринишига қараганда ҳар қандай мақтовга сазоворди.

Аввал эслатганимиздек, гигиеник нуқтаи назардан шаҳар аҳолиси қанча зич жойлашса шаҳар ландшафти шунчалар ифлосланади. Бинобарин, шаҳар аҳолисининг «критик» зичлиги чегараси борки, унга ҳам қатъий риоя қилиниши лозим. Жумладан, америкалик олимларнинг фикрича, бир киши учун уч гектар майдон «экологик норма» ҳисобланади. Совет олимлари, шахсан В. В. Владимировнинг ҳисоб-китобларига қараганда бу норма бир кишига 3—3,5 минг квадрат метрга тўғри келиши мумкин экан. Аммо шаҳар марказида (ядросида) бир квадрат километр майдонга 2500 киши, саноат районлари ва шаҳар агломерацияларида эса 300 кишидан ошмаслиги зарур.

Келажакда шаҳримиз ландшафти янада жозибали, эстетик жиҳатдан завқ-шавқ бахш этадиган бўлиши учун оптимал экологик шароит сақланиши лозим. Табиат билан шаҳар ўртасидаги турғун мутаносибликни таъминлаш мутлоқ мумкин эмас, албатта. Бунга сабаб, шаҳар ландшафтини табиат билан инсон яратди. Инсон шаҳар ландшафтини хоҳлаганича ўзгартириши мумкин. Аммо шаҳар ландшафти доимо табиат қонуниятларига бўйсунган ҳолда тебраниб туради. Бу, шаҳар ландшафтининг юрак уришидан далолат беради. Шу сабабли шаҳар ландшафтининг ҳаёт заминлари бўлмиш сув, ҳаво, тупроқ, ўсимликларнинг мусаффо бўлишига эришайлик. Бу борада ҳар бир шаҳарлик маълум экологик тушунчага эга бўлиб, шарқ машъали Тошкентнинг намунали коммунистик шаҳарга айланишига ўз ҳиссаларини қўшадилар деган умиддамиз.

А. СОАТОВ,
ТошДУ ўқитувчиси.

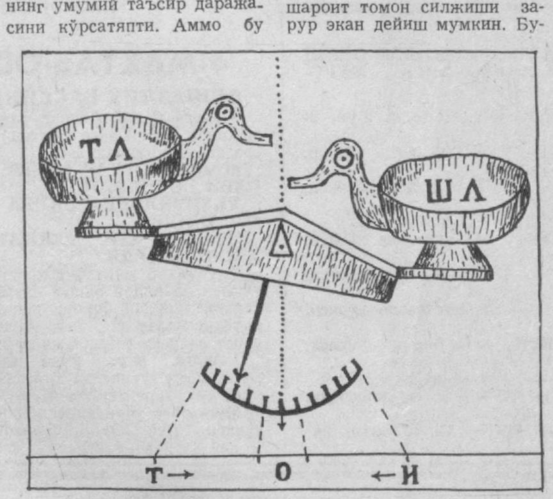

Эслатма

ТЛ — табиий ландшафт, ШЛ — шаҳар ландшафти, Т — табиатнинг мавжуд имкониятлари, О — оптимал мувозанатлик ёки яшаш учун қулай бўлган экологик шароит, И — инсонларнинг мавжуд имкониятлари.

ЧЎНТАККА СИҒАДИГАН ЛАБОРАТОРИЯ

Бутун бир агрохимия лабораторияси ўрнини босадиган асбоб чўнтакка бемалол сиғади. Агроном бу прибор ёрдамида тупроқ унумдорлигини тахминан бир минут ичида аниқ белгилай олади.

Белоруссия Фанлар академияси экспериментал ботаника институти лабораториясининг мудири Б. Якушев бу кашфиёт ҳақида кўп йиллар ўйлаган. Олим бир вақтлар тажриба ўтказиб, ҳар хил тупроқнинг электрохимик хоссалари бир-биридан сезиларли фарқ қилишига эътибор берган эди. Бироқ, ана шу хилма-хилликка асосланган янги экспресс контроль методидан фойдаланувчи асбобни ясаш учун мамлакатнинг барча тупроқ-иқлим зоналарида минглаб тажриба ўтказишга тўғри келди.

Аслини олганда бу прибор жуда сезгир датчик ўрнатилган митти микроамперметрдан иборат. У қандай ишлашини кўриш учун биология фанлари доктори Якушев билан биргаликда институт ҳовлисига чиқдик. У гулзордан бир сиқим тупроқ олиб, стакандаги дистирланган сувга солиб аралаштиради ва датчикни шу сувга солиб, приборни улайди. Суюқлик ҳарорати ҳисобга олиниб, прибор ишига тузатиш киритилади ва калькулятор тугмачалари бир неча марта босилади — натижа тайёр. Тупроқдаги турли озиқ моддалари миқдори бирма-бир аниқланиб, бир неча соатлаб химиявий анализ ўтказиш ўрнига прибор тупроқ унумдорлигини дарҳол аниқлаб кўрсатиб беради.

Березино давлат биосфера қўриқхонасида атроф-муҳитга баҳо бериш учун, шунингдек Белоруссия тупроқшунослик ва агрохимия илмий-тадқиқот институти, Арманистон ССР Фанлар академияси ботаника институти тажриба участкаларида белоруссиялик олимнинг приборидан фойдаланилмоқда. Арманистонда уни кўплаб ишлаб чиқариш кўзда тутилаётир.

Д. ПАТИКО,
ТАСС мухбири.
Минск.

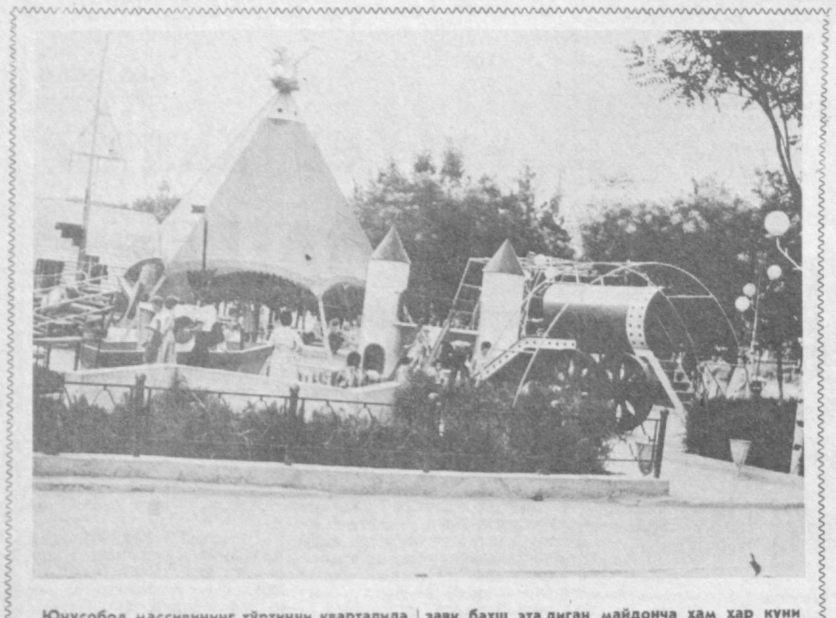

Юнусобод массивининг тўртинчи кварталида бунёд этилган тўққиз қаватли уйнинг биринчи қаватида очилган «Орзу» кафеси ҳамиша болалар хизматида. Кафе олдидаги болаларга завқ бахш этадиган майдонча ҳам ҳар куни эгалари билан гавжум.

М. Ҳакимов фотоси.

Олимларнинг лабораторияларида

МАВЖУДОТ СИРЛАРИ САРИ

Ўзбекистон Фанлар академиясининг микробиология институтида ўсимликлар ирсиятини бошқариш проблемасини ҳал этиш сари янги қадам қўйилди. Биология фанлари кандидати А. Расулов раҳбарлигида бир группа олимлар жаҳонда биринчи марта тирик организмлардаги оқсил синтези учун «жавобгар» генни ажратдилар.

Бу ген оқсилни синтез қилувчи ўн олтита ферментдан иборат занжирда асосий роль ўйнайди. Биринчи фермент организмга келувчи азотдан аммиак вужудга келтиради, қолганлари эса уни оқсилнинг таркибий қисмлари бўлмиш аминокислоталарга айлантиради.

Ўсимлик азотга «тўйингач» оқсил модда ҳосил қилмай қўйиши аниқланди. Чунки азотли ўғитнинг қўшимча дозалари билан ҳосилдорликни оширишга уринишлар ҳам беҳудадир. Ўша «асосий» генга табиат ўзига хос чеклагични жойлаштирган кўринади. Ана шу ген олиб ташланса, ғоят серҳосил ўсимликлар яратиш йўли очилади-қўяди.

Ҳозир тошкентлик генетиклар шу генни соф ҳолда ажратиб ола билдилар. Вазифа нақадар мураккаблигини шундан билса бўладики, тадқиқот объекти одам сочининг толасидан миллион марта ингичкароқдир. Шундай бўлсада, геннинг структураси, вазифалари, таъсир механизми ўрганиб чиқилди. Икки хил тўп ген бор бўлиб, уларнинг биринчиси чеклагичли ва иккинчиси чеклагичсиз экан.

— Принципиал олганда, ўсимликнинг азотга «бўкишига» имкон бермайдиган чеклашларни олиб ташлаш мумкин, деб ҳисоблаймиз, деди А. Расулов. — Ўшанда у исталган миқдорда ўғитни қайта ишлаб, оқсил массасини беҳад кўпайтириб бора олади. Бундан ташқари, озиқлантиришга муҳтож бўлмайдиган ўсимлик яратиш ҳам мумкин бўлади. Чунки бу ўсимликлар азотни тўппа-тўғри ҳаводан олиб туради. Энг муҳими эса ана шу сифатлар наслга ўтказилади.

Айтилган бу гаплар ҳозирча орзу-ҳавасдангина иборат бўлса-да, аммо бунинг реал пойдевори бор. Мўлжалдаги ишларни амалга ошириш учун йиллаб қаттиқ ишлашга тўғри келади, деди олим.

Ю. БОНДАРЕНКО.
ЎзТАГ мухбири.

ҚЎШИҚЧИ ЯРАТГАН ОБРАЗ

Истеъдодли хушовоз хонанда Козим Қаюмов ўз репертуаридаги ранг-баранг қўшиқлари билан музика шинавандаларига яхши танилиб қолди. Санъаткор яқинда ўзига хос ижодий қобилиятини кино санъатида ҳам намоён этди.

«Ўзбекфильм» томонидан суратга олинган «Болалик» станциясидан чиққан поезд» деб номланган бадиий фильмда асосий роллардан бирини ижро этиш учун у студияга таклиф қилинган эди. Постановкачи фильмдаги темир йўл бошлиғи Тоҳир Ўлмасович образини яратишни ишониб топширди.

Ана шу ролни ижро этиш жараёнида К. Қаюмов ижодий қирралари ёрқин намоён бўлди. Мазкур лента Марказий телевидение буюртмаси билан яратилди.

С. ОДИЛОВА.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

◎◎◎ реклама ◎◎◎ эълонлар ◎◎◎ реклама ◎◎◎

Магазин қайта жиҳозланди

НАВОИЙ КЎЧАСИДАГИ ШАҲАР ЯРМАРКАСИДА ЖОЙЛАШГАН
(«Дўстлик» меҳмонхонаси қаршисида)

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ»НИНГ 52-МАГАЗИНИ ҚАЙТА РЕКОНСТРУКЦИЯДАН КЕЙИН ОЧИЛДИ

Магазиндаги моллар янгиланди ва хиллари кўпайди, бўлимлар жойлашуви ўзгарди, моллар кўзга кўринарли жойларга қўйилди.

Магазин кузги-қишки мавсум учун модали кийимлар — кўйлаклар, костюмлар, курткалар, шимлар, пальтолар, ҳар куни ва ясаниб кийиниш учун кўйлакларни харидорлар диққатига ҳавола қилади.

Бундан ташқари ўрин-тўшак чойшаблари ва тикиш учун ҳар хил рангли иплар сотувга қўйилган.

Магазин соат 10 дан 20.00 гача ишлайди, танаффус — 14 дан 15.00 гача. Душанба — дам олиш куни.

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ».

ШОЙИ КЎЙЛАК ЗЕБОЛИК БЕЛГИСИ

БУ ЛИБОСНИНГ ЎЗИГА ХОС КЎРКИ БОР. У ЯНГИ КИЙИМЛАР БИЛАН ЯРАШИБ ТУРАДИ. БУГУНГИ МОДАНИНГ ТАЛАБЛАРИГА ТЎЛА ЖАВОБ БЕРАДИ.

Крепшифон, крепжоржет, крепдешин, сунъий тола қўшиб тўқилган табиий шойи матолардан чиройли, жозибали кўйлаклар ва блузкалар тиктириш мумкин.

Газлама танлаганда унинг рангига алоҳида эътибор бериш керак. Масалан кўйлак сидирға рангли газламадан тиктириладиган бўлса блузка шўх гулли, катак-катакли, йўл-йўл, нўхот гулли бўлмоғи керак. Ёки аксинча.

ШАҲАР МАГАЗИНЛАРИДА МАРҒИЛОНДАГИ КУЙБИШЕВ НОМЛИ КОМБИНАТДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН РАНГ-БАРАНГ ШОЙИ ГАЗЛАМАЛАР КЕНГ СОТУВГА ҚЎЙИЛГАН.

Крепшифон, крепдешин, крепжоржет, сунъий тола қўшиб тўқилган **«Дилбар», «Роза», «Наргиз»** табиий шойиларнинг шўх гулли ва рангдор тусли хилларини танлайсиз.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИНИНГ МАРКАЗИЙ ЛОЙИҲА КОНСТРУКТОРЛИК-ТЕХНОЛОГИЯ БЮРОСИ
(телефон 41-54-21).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

Тошкент шаҳар Ҳунар-техника таълими бошқармасининг

ЯНГИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАН
56-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА
БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ип йигирувчилар, тикувчилар, калава, ип пиширувчилар, тикув ва йигирув машиналари бўйича мастер ёрдамчилари, слесарь-сантехниклар, слесарь-ремонтчилар, бўёқчилар.

ЎҚИШ МУДДАТИ 1 ЙИЛ ВА 3 ЙИЛ.

Билим юртига 8-10-синф ҳажмида маълумотли 15 ёш ва ундан катта бўлган йигит ва қизлар, Совет Армияси сафида хизмат муддатини ўтаган ёшлар қабул қилинади.

Ўқишга 3 йиллик муддатга қабул қилинганлар кийимкечак, 3 маҳал овқат ва иш кийими билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида 50 процент маош берилади.

Ўрта маълумотга эга бўлган ўқувчиларга 30 сўм стипендия берилади ва корхона қўшимча 40 сўм тўлайди.

Областдан келган ўқувчилар ётоқхона билан таъминланадилар.

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Ўқишни аъло баҳолар билан битирган ўқувчиларга ўрта ва олий ўқув юртларига кириб ўқишни давом эттиришлари учун йўлланма берилади.

Билим юрти қошида пулли автомобиль ҳайдаш курслари мавжуд.

Билим юртида спорт базаси ва ҳар хил тўгараклар ишлайди.

ЎҚИШ ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН КЕЙИН БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), маълумоти ҳақидаги ҳужжат, соғлиғи тўғрисидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, 6 дона 3х4 см ҳажмдаги фотосурат, ариза, таржимаи ҳоли.

ҲУЖЖАТЛАР СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Сергели райони, Қўйлиқ массиви, 5-«б» (37э, 45-автобуслар, 26-трамвай; 11, 30-маршрутли таксининг «Қўйлиқ-5«б» бекати).

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИНИНГ
РЕСПУБЛИКА ЎҚУВ-КУРС КОМБИНАТИ

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

РЕСПУБЛИКА ЎҚУВ-КУРС КОМБИНАТИ САВДОНИНГ ҚУЙИДАГИ СОҲАЛАРИ БЎЙИЧА МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ:

барча профилдаги озиқ-овқат ва саноат товарлари бўйича юқори малакали контролёр-кассир ва сотувчилар.

БУ ГРУППАЛАРГА 17 ЁШДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ҚИЗЛАР КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. **Ўқиш муддати — 6 ой.**

Уни битирганларга «Контролёр-кассир» ёки «сотувчи» ихтисоси берилади.

Шунингдек, озиқ-овқат ва саноат товарлари бўйича кичик сотувчилар тайёрлайдиган группаларга тугалланмаган ўрта (8, 9-синф) маълумотли 15 ёшдан 25 ёшгача бўлганлар ҳам кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади. **Ўқиш муддати — 8 ой.**

Контролёр-кассир ва кичик сотувчилар тайёрлайдиган группаларнинг тингловчиларига ҳар ойда 54 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

МАШҒУЛОТЛАР ҲАР БИР ГРУППА КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

РЕСПУБЛИКА ЎҚУВ-КУРС КОМБИНАТИ БАРЧА ГРУППАЛАРГА РЕСПУБЛИКАМИЗ ШАҲАРЛАРИДА ЯШАЙДИГАН ҚИЗЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

Республика ўқув-курс комбинатининг барча группаларига ҳужжатлар қабул қилиш, шунингдек группаларда ўқиш бутун йил давомида, узлуксиз равишда олиб борилади. Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

МАШҒУЛОТЛАР РУС ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Тингловчилар шаҳарнинг энг яхши савдо корхоналарида — Тошкент Бош универсал магазини—ГУМда, Тошкент шаҳридаги «ГАСТРОНОМ» магазинларида практика ўтказадилар.

Ўқув-курс комбинатининг барча группаларига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар; директор номига ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат, характеристика.

Республика ўқув-курс комбинатининг адреси: 700173, Тошкент шаҳри, Акмал Икромов райони, Чилонзор массиви, Бобир кўчаси, 3-уй (13, 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами касалхонаси», 4 ва 9-трамвайларнинг «Чўпон ота» бекатлари). Телефон 78-44-30.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» бошқармасининг «ТАШТРАНССПЕЦСТРОЙ» тресги
2-ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН БОШҚАРМАСИГА
план-ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи, катта прораблар, йўл механиги, инженер-геодезистлар, мастерлар.

ТОШКЕНТ «СИГНАЛ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА
токарлар, фрезерчилар, саноат вентиляцияси слесарлари, ускуналар ремонти бўйича слесарлар, прессловчилар, инженер-конструкторлар.
Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИДАГИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА
механика-йиғув ишлари слесарлари, штамповкачилар, слесарь-асбобсозлар, токарь-асбобсозлар, контролёрлар.

СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИДАГИ ТАШКИЛОТЛАРГА
1, 2, 3 классли ҳайдовчилар, автомобиллар ремонти бўйича слесарлар.

СПРАВКАЛАР ВА ИШГА ЙЎЛЛАНМАЛАР ОЛИШ ЮЗАСИДАН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

МАРКАЗИЙ ПУНКТ — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.
ЛЕНИН РАЙОН ПУНКТИ — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.
ОКТЯБРЬ РАЙОН ПУНКТИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
ЧИЛОНЗОР РАЙОН ПУНКТИ — 2-квартал, 3-уй.
ҲАМЗА РАЙОН ПУНКТИ — М. Ҳасанова кўчаси, 10-уй.
СЕРГЕЛИ РАЙОН ПУНКТИ — Спутник, 2-квартал, 69-уй.
ФРУНЗЕ РАЙОН ПУНКТИ — Ш. Руставели кўчаси, 87-уй.
КУЙБИШЕВ РАЙОН ПУНКТИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
КИРОВ РАЙОН ПУНКТИ — Энгельс кўчаси, 48-уй.
СОБИР РАҲИМОВ РАЙОН ПУНКТИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОН ПУНКТИ— Фарҳод кўчаси, 21-уй.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ ВА

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ

3 НОЯБРДАН БОШЛАБ ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМЛАРНИ ЧИҚАРАДИ.

«ЧИЧЕРИН»

(2 серия)

Сценарий муаллифлари — А. ЗАРХИ, В. ЛОГИНОВ.
Ролларда: Л. ФИЛАТОВ, В. ЗОЛОТУХИН, Л. БРОНЕВОЙ ва бошқалар.

Картина Коммунистик партия ва Совет давлатининг буюк арбобларидан бири, биринчи ташқи ишлар халқ комиссари Георгий Васильевич Чичеринга бағишланган.

«МОСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

«ЗИНА-ЗИНУЛЯ»

Сценарий муаллифи — А. ГЕЛЬМАН.
Режиссёр — П. ЧУХРАЙ.

Ролларда: Е. ГЛУШЕНКО, В. ГОСТЮХИН, А. ЗБРУЕВ.

А. Гельманнинг шу номли пьесаси асосида суратга олинган мазкур фильмнинг бош қаҳрамони қурилишда диспетчер бўлиб ишлаётган Зинадир. У қурилишда бир сўзлиги, талабчан ва интизомлиги билан ном чиқарган. Зина коллективдаги камчиликларни йўқотиш ва ҳалоллик қарор топиши учун курашади.

«МОСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

ОШПАЗЛИК—КЕРАКЛИ ВА ФАХРЛИ КАСБ

СОБИР РАҲИМОВ РАЙОН ОШХОНАЛАР ТРЕСТИНИНГ

4-МАКТАБ-ОШХОНАСИДА

ОШПАЗЛИК КАСБИНИ ЭГАЛЛАШ МУМКИН.

Ўқишга 8 ва 10-синф ҳажмида маълумотли, Тошкент шаҳрида пропискаси бўлган қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

ЎҚУВЧИЛАРГА ОЙИГА 63 СЎМ СТИПЕНДИЯ ТЎЛАНАДИ.

ЎҚИШ ВАҚТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Ўқувчилар мактаб-ошхонани битирганларидан кейин учинчи разрядли ошпаз ихтисослигини оладилар ва трест корхоналаридан бирида иш билан таъминланадилар. Ёш мутахассислар бир йил ишлаганларидан кейин Тошкент совет савдоси техникумида ўқишни давом эттирадилар.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: маълумоти тўғрисида ҳужжат, паспорт, 2 дона фотосурат (5х6 см), характеристика.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Катта Олмазор кўчаси, 15-уй (10, 88, 85-автобуслар, 27-трамвайнинг «Шимолий Олмазор» бекати). Телефон 48-74-95.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29/Х да **Жизель,** 30/Х да **Аида,** 31/Х да **Раймонда.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/Х да **Олтин девор,** 30/Х да **Шошма, қуёш,** 31/Х да **Қуёв.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29/Х да **Тошболта ошиқ,** 31/Х да **Гулсара.**

КИНО

29 ОКТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚАДИМИЙ РУСЬ» — Чайка (18, 21.00; телефон 77-06-20), **Восток** (16, 18.30, 21.00; телефон 91-14-61).

«МАРҲУМНИНГ ХАТЛАРИ» — Чайка (16.00), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (16, 20.00).

«ОЛТИН ЛАНГАР»ЛИК БАРМЕН» Ватан (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да).

«ҚОТИЛЛИКДА ҚАТНАШГАНЛАР» — Нукус (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.30 да; телефон 46-70-69), **Қозоғистон** (16, 17, 18, 19, 20, 21.00; телефон 35-24-92), **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да, телефон 78-47-25).

«ВАСИЯТ» — Москва (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.40 да).

«ЯККА СУЗИШ» — ВЛКСМ 30 йиллиги (18.00).

«ВОНГ ХОНИМНИНГ СИРЛАРИ» — К. Ёрматов номли (тоқ соатларда), **Тинчлик** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.45 да).

«БОР ЭКАНДА ЙЎҚ ЭКАН, САЙРОҚИ МАЙНА БЎЛГАН ЭКАН» — ВЛКСМ 30 йиллиги (20.00).

«ЧИЯБЎРИЛАР УЧУН ҚОПҚОН» — Искра (16.00; телефон 39-14-59).

«АСР ШАРТНОМАСИ» — Искра (17.45, 20.00).

«ЗИНА-ЗИНУЛЯ» — Санъат саройи (катта зал, тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.40 да; телефонлар 44-21-44, 44-21-34, 44-21-74).

30 ОКТЯБРДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚАДИМИЙ РУСЬ» — **Чайка** (13, 18, 21.00; телефон 77-06-20), **Восток** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00; телефон 91-14-61).

«МАРҲУМНИНГ ХАТЛАРИ» — **Чайка** (11, 16.00).

«ОЛТИН ЛАНГАР»ЛИК БАРМЕН» — **Ватан** (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да).

«ҚОТИЛЛИКДА ҚАТНАШГАНЛАР» — **Нукус** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.30 да, телефон 46-70-69), **Қозоғистон** (12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21.00; телефон 35-24-92), **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да, телефон 78-47-25).

«ЧЎЗИЛИБ КЕТГАН ИМТИҲОН» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (10, 16, 20.00).

«ВОНГ ХОНИМНИНГ СИРЛАРИ» — **К. Ёрматов номли** (тоқ соатларда), **Тинчлик** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.45 да).

«КУЁВЛАР» — **Москва** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.40 да).

«ЭКСПЕРИМЕНТАТОР» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (12, 14, 18.00).

«ЧИЯБЎРИЛАР УЧУН ҚОПҚОН» — **Искра** (12, 14, 16.00; телефон 39-14-59).

«АСР ШАРТНОМАСИ» — **Искра** (17,45, 20.00).

«ЗИНА-ЗИНУЛЯ» — **Санъат саройи** (катта зал, тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.45 да; телефонлар 44-21-34, 44-21-34, 44-21-74).

«МАХСУС БЕЛГИЛАРИ ЙЎҚ» — **Санъат саройи** (кичик зал, 11.30, 14, 17.00).

«МЕН СЕНИ ЭСЛАЙМАН» — **Санъат саройи** (кичик зал, 20.00).

«ВАСИЯТ» — **Восток** (18, 20, 21.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Тошкентда биринчи марта «ЙИРТҚИЧ ҲАЙВОНЛАР» аттракционининг гастроллари** (19.30).

КАРТОГРАФ-ГРАВЁРЛАРНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН КУРСГА

ҚЎШИМЧА

ҚАБУЛ

ЭЪЛОН ҚИЛИНАДИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ПРОПИСКАДА ТУРУВЧИ, 15—30 ЁШДАГИ 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — 10 ой. Стипендия ойига 63 сўм.

Ўқиш рус тилида олиб борилади.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Орифов кўчаси, 8-уй, кадрлар бўлими (9, 24, 51, 60, 72, 89-автобуслар; 2, 22, 3, 23, 28, 29-трамвайларнинг «Қозоғистон» кинотеатри бекати).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
(«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ:
700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-55-37, 32-53-83; саноат ва қурилиш — 32-57-84; шаҳар хўжалиги ва транспорт — 32-55-39; фан ва маданият — 32-53-10; ахборот ва спорт — 33-28-95, 32-55-32; хатлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р. — 13029. Газета якшанбадан ташқари ҳар куни, бир йилда 300 марта чиқади. Тиражи — 50.381. Б. — 2121. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.